

Vai jums jau ir...

Turpinājums no 1. lpp.

AL apgādam.

Cik plašs izvēršies LNFS darbs pēdējo gadu laikā un cik lielus līdzekļus tas prasa, redzams no fonda darbības pēdējiem pārskatiem. Vēl pagājušās nedēļas — 23. un 24. oktobrī Stokholmas televīzijas raidītājs sniedza īpašu raidījumu par politisko bēgļu likteņiem Zviedrijā, izmantojot fonda filmu materiālus un padomju vergu noņemtu uzņēmumus.

Holandē Leidenas pilsētas bēgļu komiteja bēgļiem vēlti sarīkojumā rādīs arī Latviešu nacionālā fonda filmu Rīga šodien, kā arī preseī un citiem institūtiem nodos citus fonda materiālus par apspiesto tautu likteņi.

Brazīlijā, Sanpaulā noorganizēti apspiesto tautu raidījumi, dodot iespēju ikvienai bēgļu grupai 20 minūtes runāt par savas tēvzemes postu.

Francijā, Parīzē šī gada novembrī paredzēta plašāks sarīkojums par Baltijas valstu likteņiem pirms okupācijas un okupācijas laikā. Viens no galvenajiem referentiem būs teologs prof. Dr. J. G. Hofmans. Arī šiem sarīkojumiem Fonds devis aktuālu materiālu.

La Iglesia Católica de Letonia — Fonda izdotā brošūra Arģentinā devusi labas atsauksmes arī Sanpaulā, Brazīlijā. Izdevumiem atsauksmes augstākā katolu garīdzniecība dienas presē, norādot uz boļševiku teroru okupētās zemēs arī tagad un baznīcu apspiešanu. Brošūrai atsaukušies arī Novo Frībargas universitātes studenti un katolu koleģijas.

Holandiešu enciklopēdijas redaktori lūguši materiālus par latviešu literatūras attīstību pēc otrā pasaules kara emigrācijā un īsu pārskatu par stāvokli okupētājā Latvijā. Fonds nosūtījis tā rīcībā esošos materiālus, bet enciklopēdijai piemērotu apceri raksta Andrejs Johansons.

Spānijā — Madridē un citās vietās ievērota grūti Oriente Europeo, sevišķi 30. numurs, kas vēltis apspiesto tautu problēmām. Žurnālam materiālus deva Nacionālā fonda darbinieku saime. Ievietoti A. Landsmanā, J. Rutkā, Andr. Egļiša un aizgājēja prof. A. Švābes plašā apcere par Baltijas vēstures un kultūras jautājumiem

Skandināvijas presē — Sydsvenska Dagbladet vēltījusi uzmanību okupētās Latvijas vācu pagrādnieku un augsto amatpersonu E. Berkļava un Pinkša atstādīšanai no amatiem, norādot uz nežēlīgu nacionālo tieskumu apkaršanu okupācijas režīmā. Šim jautājumam piešķiries arī Dagens Nyheter Stokholmā. Vakara laikrakstā Expressen publicēta Fonda valdes ģenerālsēdētāra atbilde sakarā ar kādu agrāk ievietotu rakstu par latviešu attieksmēm iepretim žīdiem vācu okupācijas laikā. Lielu atbalstu un arī zināmus protestus izsaukušī kopējo īgaunu un latviešu biļetenu daži raksti par Maskavas politiku Somijā — atbalsojoties somu un Bonnai tavos vācu laikrakstos

Chruščevs sastop brīvību — baltiešu kopējais izdevums, kuru latviešu kā arī zviedru un norvēģu sabiedrībā izplata Nacionālais fonds gūvis ievērojamu atsauību visos demokrātiskos slāņojumos.

Latvijas valdības ārkārtējo pilnvaru nesējam sūtnim Kārlim Zariņam decembrī Anglijā piepildīsies 80 mūža gadi, no kuriem vairāk nekā puse aizvadīta diplomāta gaitās. Viņš nozīmīgās rietumu pozīcijās sargājis latviešu tautas likteņus. Latviešu organizācijas 4. decembrī Londonā rīkos sūtņa godināšanu. Apsveikumus var nosūtīt Latviešu nacionālās padomes Lielbritānijā prezīdijam, 72 Queensborough T-ee, London, W2., England.

*****

J. STRAUTINS

5th Floor

306 The Causeway

MELBOURNE

*****

SAIŅI UZ LATVIJU

*****

LABKLĀJĪBA, KLUBS UN PĀRMETUMI VADĪBAI

ANGLIJAS DAUGAVAS VANAGI IZTIRZA LAIKMETIGAS PROBLĒMAS

Vēstule AL no Birminghamas, Anglijā

Pagaidām vēl nav „dokumentāru pierādījumu”, ka rietumvalstu nostāja pret Baltijas valstīm būtu mainījusies, Anglijas Daugavas Vanagu salidojumā Birminghamā teica Latvijas sūtniecības Londonā padomnieks T. V. Ozoliņš. Sanāksme, kurā piedalījās 28 delegāti, bija raksturīga ar to, ka tajā pārtunāja daudzus laikmetīgus jautājumus, kas kopēji latviešiem visās trimdas zemēs.

DVĻ valdes priekšsēža A. Alksnša ziņojums un arī ziņojumi no vietām neliecināja, ka garajos trimdas gados organizācijā būtu jauzamas paguruma pazīmes. DV organizācijā izveidojušies divi smaguma punkti — Londona un Bradforda un Līda. Konservatīvo valdīšanas laikā Anglijā vispārī ir cēlies dzīves līmenis, šos līmeņa celšanās labumus bauda arī latvieši un viņu organizācijas. Tikai retiats latviešis, kas pirms desmit - divpadsmit gadiem ieradās Anglijā, pelna maizī kā nekvalificēts strādnieks. Daudzi pelna līdz 20:0:0 nedēļā, ir izmaksājuši savas iepirktnas mājas, iegādājušies mašīnas un vasaras atvaļinājumus pavada Spānijā, Francijā vai Itālijā pie Vidusjūras.

Tas viss atbalsojas arī DVĻ darbībā. Piemēram Anglijas Daugavas vanagi pārveduši Bērzaimes invalīdu namam solīto 220 mārciņu vietā 700 mārciņas. Aprūpei invalīdiem Vācijā nosūtītas 300 mārciņas, bez tam vanadzū komitejas aprūpējušas daudzus krustdēlus un krustmeitas Vācijā, kuri visi saņem naudas un materiālo pabalstu. Aprūpei Anglijā šogad 9 mēnešos izmantotas 697 mārciņas. DV Anglijā arī uztur svētdienas skolas un atbalsta tautas deju un sporta kopas.

Vēl arvien zināmas grūtības sagādā Daugavas vanagu nama Londonā apsaimniekošana. Galvenās grūtības ar kluba atvēršanu ir veiktas, bet vēl arvien nav atrasts īstais veids, kā labāk izveidot nama un kluba saimniecību. Ziemeļanglijas novada pārstāvji ieteica pieņemt algotu personu, kas būtu atbildīga par nama un kluba darbību. Visi tomēr nav vienis prātīs vai „direktors” ar savu iniciatīvu tik daudz palielinās jenākumus no kluba un nama, lai segtos viņa alga un vēl palielinātos peļņa pašas organizācijas labā.

Par nacionālpolitiskiem jautājumiem referātus sanāksmē nolāsija sūtniecības padomnieks T. Ozoliņš un Latviešu nacionālās padomes priekšsēdis Lielbritānijā A. Abakuks. T. Ozoliņš analizēja starptautisko stāvokli un uzsvēra, ka pagaidām vēl nav dokumentāru pierādījumu, ka rietumvalstu nostāja pret Baltijas valstīm būtu mainījusies. Sūtniecības padomnieks vērsās arī pret uzbrukumiem arķibīskapam T. Grīnbergam un Latvijas sūtniecībā vispār.

Augusts Abakuks norādīja, ka lai cik grūti būtu cīnīties par Latvijas neatkarības atgūšanu, mēs nedrīkstam kapitulēt. „Ja mēs viena vai otra iemesla dēļ apgrūpsim, tad par to priecāsimies tikai ienaidnieks. Mūsu uzdevums ir izkliegt visai pasaulei latviešu tautas taisnīgās prasības.”

Pakavējoties pie latviešu organizāciju politiskās darbības, Abakuks norādīja arī uz kļūdām un pārmetībām, kas pieļautas līdzšinējā darbā. „Nedrīkst tā notikt,” pasvītroja A. Abakuks, „kā nupat šovasar noticis Zēnevā rīlietu ministru konferencē. Latviešu tautas

18. novembrim vēltītu dievkalpojumu Māras ev. lut. draudzē Kraistčērčā, Jauzēlandē, māc. R. Reinfelds vadīs 15. novembrī pl. 14 Sv. Paula baznīcā. Būs dziesmu laipīpas. Latvijas dienas akts Kraistčērčā notiks 21. novembrī pl. 19.30 Rīdkeley Lodge telpās, Armagh St. Koncerta daļā spēlēs Colombi radio orķestra stīgu trio. Pēc koncerta saviesīga dzīve ar līdzī atnestajiem groziņiem. Spēlēs 4 vīru deju orķestris. Piedalīšanās maksa — 10 šilīni.

Jauzēlandes galvas pilsētā Vellingtonā mirus sirmā tautiete Anna Ozola, kuras vecuma dienu atvieglošanai ar prāvām naudas summām piedalījās Jauzēlandes latvieši, galvenokārt vellingtonieši un kraistčērčieši.

Inženieris Oskars Kārlis Gubiņš 64 g. vecumā miris Filadelfijā, ASV.

vārdā tur izdarīti 42 iesniegumi, no kuriem viens, Loča un Dr. Valtera parakstīts, prasīja arī Latgales autonomiju.” Abakuks pakavējās arī gar gadījumu Zviedrijā, kur daži latviešu mākslinieki, rakstnieki un teologi apmeklēja padomju vēstniecības rīkoto Zvejnieka dēla izrādi. „Tuvuma uzturēšana ar dzimteni ir nepieciešama, bet mēs nedrīkstam sadarboties ar Latvijas okupantiem,” uzsvēra Nacionālās padomes priekšsēdis. Viņš brīdināja arī būt apdomīgiem raidot uzbrukumus redzamiem trimdas sabiedriskiem un politiskiem darbiniekiem un diplomātiem. „Mums nav jāatsakās no konstruktīvas kritikas, bet ar savu kritiku nedrīkstam kalpot ienaidniekam.” Runas noslēgumā Abakuks apliecināja, ka tautieši dzimtenē nav zaudējuši cerību Latvijas brīvībai un visiem iespējamiem līdzekļiem cīnās par latviešu tautas saturēšanu kopā un kultūras saglabāšanu.

Par informācijas nozāres darbību J. Frišvalda vietā ziņojumu sniedza J. Līepiņš no Notinghamas. Britu laikraksti ļoti labprāt ieviejojot preses biļetenu pasniegtās ziņas par Latviju. Notinghamā informācijas nozāres vadītājam izveidojušies arī draudzīgi sakari ar vietējiem parlamenta deputātiem. Tie trimdnieku centienus saprot un atbalsta.

Aprūpes daļā vadītājs J. Ranka ziņoja, ka pieprasījumu iesniegšana Vācijās vēstniecībā, lai saņemtu invalīdu rentes, notiek bez traucējumiem. Katram pieprasītājam gan jāgriežas individuāli Vācijas vēstniecībā. Bijušiem karavi-

riem, kuriem nav nekādu dokumentu par ievainošanu, var līdzēt DV CV izdotās apliecības. Vācijas valdība šīs apliecības atzīst.

Sanāksmes starplaikā delegāti no Birminghamas latvieši pulcējās Zilinska gleznu izstādē, kas bija sarīkota poļu kluba namā, kur notika salidojums. Interese par mākslinieka darbiem bija liela. No 32 darbiem viņš uz vietas pārdeva trīs un vairākus pircēji aizrunāja. Eriks Žilinskis darbojas DV valdē par kultūras daļas vadītāju.

Visumā DV rudens salidojums Birminghamā noritēja savstarpējās saprašanās un lietderības garā. Tie laiki ir pagājuši, kad DV kopsapulcēs lauzā šķēpus par to, vai vēlami vai nevēlami goda biedri. Delegāti labi atšķīra lokālās problēmas no vispārējām un tādā kārtā neiegrīma sīkumus. Šāda nostāja lielā mērā atviegloja valdes darbu un sagādā Daugavas vanagiem labu vārdu nevien trimdas sabiedrībā, bet arī dzimtenē.

Birminghamā, oktobra beigās P. A.

SIDNEJA

ev. lut. latviešu draudzē Ādolfu Paleju un Austru Čūdi salaulājis māc. J. Krauklis. E. Prelvica uzņ.

LASĪTĀJU VĒSTULES

AUSTRUMI UN RIETUMI

Arvien ar lielām bažām jāraugās uz katru „galotņu” satikšanos rietumu un austrumu starpā, jo šajās konferencēs sastopas partii dažādādiem morāles jēdzieniem attiecībā pret ligumiem un ar pārāk diametrālām tendencēm. Austrumi ligumus gatavi pildīt tikai līdz zināmam brīdim — kamēr tas izdevīgi, bet nekautrēsies tos lauzt visciniskākā veidā, ja ar to gūvums ir lielāks. Bez tam, visus starptautiskos ligumus kā neizbēgama ēna pavada austrumu tendences iekarot pasauli. Šādi ligumi ir tas pats, kā goda vīram ligt ar zagli.

Kremlis nepieklāpšies ne par spriedi attiecībā uz sfairu, kas atrodas tā iespaidā. Šinī ziņā visas cerības ir veltas.

Atbrūpošanās propozīcija līdz zināmāi robežai varētu būt krepļa nopietnība. Ir vispār bijusi liela bezjēdzība uzturēt visus 15 pēckara gadus ap 175 divīzijās, ar to stipri vajānoties saimnieciski. Austrumi nevar sacensties brūpošanā ar saviem eventuālajiem pretiniekiem, kāpēc Padomju savienība uzskata par izdevīgāku brūpošanās sacensību pārtraukt. Notumu par kara izslēgšanu kā līdzekli kārtot starptautiskas attiecības, kremlis kādu laiku ievēros, jo pašreiz ar militāru spēku nekas nav panākams. Brīvajai pasaulei tomēr brūpošanās būtu jāturpina, jo vienīgi militārā vara var piespiest Padomju savienību atdot tautām nolaupīto brīvību.

Arv. Kripens, Sidneja

AR APLAUSIEM VIEN IR PAR MAZ

Austrālijas latviešu kultūras dienas mums katru gadu sagādā satikšanās iespējas. Ar plašo un vistpusīgā programmu, mēs šajās dienās rodām gara veidzi. Latviskais gars tad pauz savu nemisrību un dzīvīguma zīmi.

Mums tagad jābūt stipriem, lai izcīnītu taisnības uzvaru savai tautai un dzimtenei. Iedarbīgi varam cīnīties tikai ar gara ieročiem. Tos nu atkal spodrinās KD aktīvie dalībnieki. Mēs viņiem skaļi aplaudēsim. Bet ar to vien nepietiek. Mēs savus kultūras darbiniekus pārāk

maz atbalstām materiāli. Atcerēsimies, cik daudz viņi zaudē no sava brīvā laika, kamēr citi mājās atpūšas vai strādā virsstandā. Bez tam aktīviem darbiniekiem vēl pašiem jāsedz ceļa izdevumi, braucot gan uz mēģinājumiem, gan kultūras dienām. Tas ir par daudz prasīti!

Par šo jautājumu vajadzētu nopietni padomāt mūsu organizācijām un draudzēm.

— ns, Sidneja

LŪGUMS LĀCPLĒSIEM

Ar prieku apsvēicu AL nodomu sniegt rakstu sēriju par mūsu lācplēsiem.

Tomēr lasītāji būtu pateicīgi, ja nodomu izdotos realizēt pilnīgi. Mēs vēlētos, lai lācplēši paši aprakstītu vaļņdarbus, par kuriem viņi apbalvojumu ieguva. Kautrība un atturība rakstīt par saviem veikumiem šeit ir pilnīgi nevietā, jo aprakstītais būs nevien cietim nezīnāmu svarīgu vēsturisku faktu dokumentācija, bet aizraus un iejūsamos arī jaunatni.

Laimdota, Melburnā

VIESI NO HOBARTAS

Hobartas latvieši pagājušajā mēnesī ieradās ciemos pie tautiešiem Lonsēstonā. Par šo vakaru AL jau ziņots. Vēl par patēkt, ka visi bija atveduši līdzī iegādei arī jaunākie latviešu grūmatas. Liels nopelnis šī vakara noorganizēšanā bija Tasmānijās Sv. Pāvila ev. lut. draudzes pr-kam L. Vinegeram un sekretāram J. Pūramam.

Novēlam labas sekmes Hobartas tautiešiem un nepagurt spodrināt latviskos tikumus arī turpmāk.

Latvisku kopa, Lonsēstonā

GAUDEAMUS

Kaut Gaudeamus tagadējā versijā radies 1781. g. Vācijā, kad latvieši nestudēja, tad tomēr mūsu dienās dziesmai var piešķirt vienu vai otru iztulkojumu, un Gaudeamus 7. pants kļuvis apstrīdāts. Tiem, kas studējuši Latvijas universitātē, būs zināms, ka daļa studentu 7. pantā ielika domu, kas otrai studentu daļai nebija pa prātam.

Mēs, emigranti, esam tikai latvju tautas drumstala. Vēl mazāks ir mūsu studentu skaits. Būtu ļoti bēdīgi, ja pagājušo laiku diferenciācijās garu pārnestu uz jaunajiem studentiem.

Lietu varētu izšķirt īsi un skaidri: ja korporācijas deklarētu, ka jēdzienā „bursi” ietilpina visus studentus, tad, manuprāt, nevarētu būt iebildumu pret 7. pantu, kaut tas svinīgos gadījumos maz piemērots. Ja, turpretī, korporācijas vēlētos bursā vārdū tikai sev, tad vispārīgā studentu dziesmā 7. pants neder.

Sākumā Gaudeamus būs bijusi tradicionāla studentu dziesma, bet ne himna. Tā, piemēram, opečā Hofmana stāsti studenti dzied Gaudeamus, bet dara to krodzīpā un jautrā omā.

P. Dubaus, Melburnā

GAUDEAMUS 7. PANTS

Kāda anonima autora dziesma Gaudeamus pirmo reizi iespiesta 1776. gadā. Tajā jaučās latīņu panti ar vācu pantiem, un tās saturs bija stipri nerātns. Lai vēl vairāk izceltu dziesmas perverso raksturu, tajā parodijas veidā bija uzņemti kādas kopē 13. g.s. pazīstamas katolu baznīcas grēku nožēlas dziesmas motīvi. I. Kapša minētais (AL 508. n-rā) Kīndlēbens dziesmu atīrtīja no pornogrāfiskiem elementiem un izņēma vācu pantus. Septītā pantā viņš tomēr atstāja nolādēšanas formulu, tikai viņa versija nolādēja „filistrus”. Kad vācu studenti par filistrus sāka dēvēt savus vecbiedrus un šī nosaukuma sākotnējā ironija bija aizmirusies, atkal kāds anonims autors dziesmā vārdu „filistri” aizstāja ar jauktēni „anti-burschius”.

Iebildumi pret 7. panta dziedāšanu latviešu studentu sanāksmēs ir šādi. Pirmkārt, ar to valodu vulkars arī ir gleznotājs, un mātē.

Beigas 7. lpp.

LATVIEŠI PASAULĒ

Īpašā ceremonijā dievkalpojuma laikā Toledo, ASV, virsmācītājs Dr. C. Volfs apbalvoja teologa A. Bauskas dēlu, skautu Gunti Bausku ar nopelni krustu Dievam un tēvzemei (Pro Deo et Patria). Tas ir augstākais apbalvojums, ko ASV piešķir luterāņu skautiem. Lai iegūti minēto nopelni krustu, jāzina baznīcas gads, dievkalpojumu kārtība, regulāri jāapmeklē dievkalpojumi un svētdienas skola, aktīvi jāpiedalās jaunatnes organizācijās, katru dienu jālasa Svētie raksti, jānoorganizē un jāplesaista draudzē jauni locekļi, jānorādā baznīcā un draudzē vismaz 150 stundas dažādās nozarēs, ieskaitot slimnieku apmeklēšanu, satiksmes kustības regulēšanu, u.t.t. Guntis Bauska visu to spējis.

Sv. Jāņa ev. lut. draudzē, kurās gans ir māc. Arn. Lūsis, Toronto centrā, Kanadā, ieguvusi zemes gabalu, kas piemērots baznīcas celšanai. Objektā maksājīs 47.000 dolārus, ar 25.000 dolāru iemaksu. Atlikušais parāds ir obligācija, ko draudzē centīsies nomaksāt tuvākajos gados. Toronto jau baznīcā, kopā ar īgauniem, pieder arī 1. ev. lut. latviešu draudzē. Tā ir Sv. Andreja baznīca, kuru 1951. g. nopirka par 145.00 dolāriem.

Pie dēla Erika Brieža Toronto, Kanadā, no Austrālijas ieradās agrākais jūras kapteinis, kara kuģa Virsaitis un pēc tam traleru divīziona komandieris, 79 g. v. Jūlijs Briedis. Tā meita vēl palikusi Austrālijā. No turienes Kanadā pēdējā laikā atbraukuši arī daži citi latvieši.

Amerikas latviešu apvienība sākusi vākt ziedojumus politiskajam un nacionālās kultūras darbam. To praktisko pasākumu vidū, kas domāti šādai darbībai, minēta arī iespēja sākt radio raidījumus uz okupēto dzimteni. Ziedojumu vākšanas akcijas aicinājumā tautiešiem teikts: „Mūsu iestāšanās par latviešu lietu nedrīkst cīest līdzekļu trūkuma dēļ”

93 gadu vecumā Dornštates veco ļaužu mītnē, Rietumvācijā, 7. oktobrī miris pazīstamais latviešu pretalkohola kustības darbinieks 42 grūmatu autors un neatlaidīgais pretkomūnisma cīnītājs Jānis Dāvis. Viņu 12. oktobrī pārņēlvoja Ulmā. J. Dāvis pirms nāves lūdzis tā pelnu urnu pārvest uz dzimteni.

Tibingas universitātes apgāds Rietumvācijā, decembrī izdos otrā pasaules kara upurim vēltītu grāmatu. Tajā būs dažādi materiāli no 28 zemēm. Arī latviešiem domātas 15 lappuses. Materiāliem, kas attēlo laiku no 1939. līdz 1946. gadam, vislabāk der vēstules no kara lauka vai politiskajiem ieslodzījumiem. Attiecīgos materiālus tautieši aicināti staidzami piesūtīt J. Porietim, 16 Centre St., Roxbury 19, Mass., U.S.A. Var rakstīt latviski, tulkojumus izdarīs apgāds.

Toronto 1. ev. lut. latviešu draudzē Kanadā veco ļaužu mītnes iekārtošanas fondā 5 gados uzkrāti 5058 dolari. Izteiktas tomēr domas, ka veco ļaužu mītni Kanadā vajadzētu iekārtot visām draudzēm un organizācijām kopīgi. Iestādēs noskaidrots, ka mītnes radīšana latviešiem vien ir tikpat kā neiespējama. Ja grib valdības pabalstu, tad mītnē nepieciešama arī valsts kontrole, prasot lielu darbinieku štatu. Bez tam tad mītnē vajadzētu uzņemt dažādu tautību vecos ļaudis. Tas viss atkārti tikai tad, ja latvieši mītni iekārtotu ar saviem līdzekļiem. Vajadzība pēc latviešu veco ļaužu mītnes Kanadā tomēr pašreiz ir maza.

Zviedrijū oktobrī apmeklēja padomju ekskursantā, uzturoties zviedru zemē 10 dienas. Ekskursantu grupā bija arī 8 latvieši, 8 liecnieši un 8 īgauni. Latviešu grupā redzēja tautsaimniecības docentu Treiju, Akadēmiskā teātra direktora palīgu Bērzuju, kas pirms uzvārda latviskošanas sauca Vinters, žurnālistu Pauli Ducmani, u.c. P. Ducmana personā pirmo reizi noticis gadījums, ka padomju ekskursantu grupā ārzemēs ir bijuši latviešu leģionārs. Viņš bija kara zņotājs un Kurzemes cietokšņa mēnešos viens no Kuldiģā izdotās latviešu avīzes redaktoriem. Pēc kara tas nokļuvis filtrācijas nometnē un deportēts uz Padomju savienības ziemeļaustrumu agabāliem, kur vēlāk „amnestēts” un atgriezies Rīgā. Pēc tam darbojies sporta žurnālistikā un tagad ir laikr. Rīgas Balss redakcijā. P. Ducmanis Latvijas neatkarības laikā nekāds lielais žurnālists nebija un pa reizei rakstīja tikai maznozīmīgu informāciju Sporta Pasaulē, kur sākumā bija izsūtāmais zēns. Pagājušajā vasarā ilgāku laiku Zviedrijā uzturējās arī gleznotājs Valdemārs Valdmanis, kas Rīgā ir grūmatu ilustrētājs un satiriskā žurnāla Dadzis redakcijas loceklis. Viņa braucienam uz Zviedriju esot sakars ar uzdevumu iustūrēt Gestas Berlinga jauno izdevumu, kāpēc vajadzējts iepazīties ar Zēlmas Lagerlevas dzimteni. Zviedrijas provincē Vermlandē bez tam dzīvo viņa brālis Vīlts Valdmanis, kas arī ir gleznotājs, un mātē.

Režisora J. Zariņa nesen mirušās dzīves biedres Martas Zariņas pelnu urna no Anglijas pārsūtīta uz Latviju un apglabāta Bērzaimes kapsētā pie Cēsīm. Kapa kopu rotājuši arī Amerikas latviešu teātra uz Latviju nosūtītie ziedi.

Pasaules filmu metropolē Holivudā ASV, vakarā uz ielas latvietei Monikai Šubītei uzbrucis laupītājs, mēģinot atņemt rokas somiņu. Kad tas nav izdevies, laupītājs ielēcis auto un pazudis. Cik zināms, šis ir jau trešais gadījums, kad latvietes Losanģēlosā piedzīvojušas šādus uzbrukumus.

*****

EUROPAS OPTIKS

E. Reichmann

OPTO

izgatavo katru veida acenes. Dažādi un apzinīgi aceņu labojumi. Vācu ražojumi. Atv. darb. 9-12, sestd. 9-13. CAPITOL HOUSE, 109 Swanston St. lifts pa kr. arkādē no kino, 8.stāvā MELBOURNE — Tel. 63—2231.

*****

MŪSU DZĪVE

NEDELAS PIEZĪMES

Pasaules rekordists peldēšanā Jānis Konrāds un viņa treneris Dons Talbots plāno rekorda peldējumu, kas atstās ēnā Jāņa visus līdzšinējos pasaules rekordus un varbūt ieies vēsturē kā 20. gadsimta ievērojamākais sporta sasniegums: rekordists domā peldēt 1500 metrus zem 17 minūšu. J. Konrāda pašreizējais pasaules rekords ir 17 min. 28.7 sekundes. Melburnas laikr. The Herald peldēšanas rakstītājs Kens Nokss saka, ka Jāņa nodoms liekas gandrīz neiespējams, bet piebilst: „Ja peld Konrāds, tad tomēr viss ir iespējams.” Sportista treneris D. Talbots ir optimists: „Es neredzu nekādas šķēršļus, kas spētu Jāni aturēt no viņa nodoma.” Minētais rekorda peldējums paredzēts Austrālijas meistarsacīkstēs 1960. g. februārī Sidnejā. Vēl priekš 4 gadiem pasaulē nebija neviena peldētāja, kas 1500 metrus spētu veikt pat zem 18 minūšu. J. Konrāds ir kā ūdenī iemests motors. Viņš, peldot 220 jardus, 2 minūtēs, atstā 1,2 zirgu spēku, kas šajā laikā dotu tik daudz enerģijas, lai gaļai degtu deviņas 100 vatu elektriskās spuldzes.

J. Konrāds, kas šogad beigs vidusskolu, jau ir 17 g. v., 6 pēdas garš un sacīšu laikā sver 13 podu. Pasaules rekordiste Ilze Konrāde sasniegusi 15 g. vecumā, 5 p. 9 coll. garumu un sver 11 podus.

★

„Savāksim 10.000:0:0! — šādu vadmotīvu šogad vajadzētu likt LAA un DV kopējai ziedojumu vākšanas akcijai.” — tā teica DV Austrālijas valdes bij. pr. dī. J. Liepiņš DV organizācijas darbinieku lielā sanāksmē 16. maijā Sidnejā. Tagad ziedojumu vākšanas akcija jau beigusies un skaidri zināms, ka nav savākta ne puse no 10.000:0:0, kā tas bija iecerēts. Kāpēc tā?

Atbildei varbūt der DV Sidnejas nod. sekretāra J. Immura vārdi: „Kaut šī bija jau 6. ziedojumu vākšanas akcija Austrālijā, vēl arvien atrodas tautieši, kas nezin, ka pasākumu kopīgi organizē LAA prezidijs un DV Austrālijas valde. Minētie tautieši atgriez neizpildītus ziedojumu sarakstus ar piezīmi, ka viņi nav DV biedri un tādēļ ziedojumu nevar vākt. Vai tad tiešām nav zināms fakts, ka lielajā akcijā gadskārtēji aicinās piedalīties ikviens Austrālijas latvietis, bez organizāciju vai konfesiju izšķirības? Pēc 10 gadiem Austrālijā vairums tautiešu dzīvo leņņi, taču daudzi vēl aizcērt durvis ziedojumu vācējiem, kaut gluži labi zin, ka jāziedo grūtdienām Sibīrijā, mūsu trimdas skolām vai citai par tēvzemes brīvību. Neaizmirsīsim to vismaz nākošajā gadā, jo nedrīkstam neatbalstīt tautas brājus, kam ļauna vara nēmusi iespēju pašiem celt savu nākotni. Reizi gadā ir jāatceras latvieši, kam ejams daudz grūtāks ceļš nekā mums.”

★

Cīts no mums aizbrauc, cits pie mums atbrauc. Pagājušajā mēnesī Jaunzēlandē no Māras ev. lut. draudzes valdes priekšsēža amata Kraistčērčā atlīdzies E. Tidemanis. Viņš atstāj Jaunzēlandi un pārcējas uz dzīvi Austrālijā. Tāpēc minētās draudzes vadībā bijušas nepieciešamas pārmaiņas. Par draudzes valdes priekšsēdi ievēlēts līdzšinējais sabiedrisko lietu vadītājs O. Pukītis, bet viņa bijušo amatu uzņēmis V. Kalnītis.

★

Avižniekam, starp citiem, bieži jādzird pārmetumi arī par to, ka kādam tautietim aizmirsts pie rakstīt vārdam tā zinātniskais grāds un amata apzīmējums, vai arī tas izdarīts nepareizi. Nav jau vairs nemaz tik viegli, jo Latvijā lauku amatā ir grūti tagad jauca kopā ar šeit iegūtajiem. Kāds lasītājs raksta, ka ir netaktiski un pāri darīts, ka Nedēļas piezīmēs AL 509. n. r. zvēr. adv. P. Rēķis Melburnā nodēvēts tikai par tiesībnieku. Ja labi padomā, tad tā arī ir. Šim pāri par 80 g. vecajam, bet vēl arvien žirgtajam tiesībniekam, reiz iegūto amatu titulu neviens un nekad laikam gan nevarēs atņemt. Kaut varbūt arī

Gleznas un rotas

LATVIEŠU MĀKSLAS DEMONSTRĒJUMS SIDNEJĀ

Nākamo kultūras dienu mākslas un daiļamatniecības izstādi sākumā projektēja rīkot Sidnejas latviešu namā, kam pretotājās Sidnejas mākslinieki, norādot, ka izstāde jārīko reprezentablās telpās, kuras apmeklē arī austrālieši. Tādējādi izvēlējās Dēvida Džonsa mākslas galeriju, kas ir pazīstamākā izstāžu vieta Sidnejā.

Gleznu pieteikšanas beidzamais termiņš noteikts līdz 1. decembrim, kādēļ vēl grūti pateikt, kāds būs gleznu klāsts, lai gan Zilās otas brālības dalībnieki no Melburnas jau pieteikuši katrs 4 darbus. Daiļamatniecības darbi bija jāpateic līdz 1. oktobrim. Izstādes rīkotājs E. Polikēvičs saka, ka būs pārstāvēti visi ievērojamākie latviešu daiļamatnieki Adelaidē, Brisbenā, Melburnā un Sidnejā. Ļoti plašs solas būt keramikas, audumu un sudraba klāsts, bet mazāk koka un ādas izstrādājumi.

Jautāts par daiļamatniecības un gleznu izstādes iekārtošanas projektiem, E. Polikēvičs stāsta: „Mēģināsim abas izstādes apvienot vienā kopējā latviešu mākslas demonstrācijā — latviešu skatē, līdzīgi kādas notikušas zviedriem un frančiem Sidnejā. Daiļamatniecībā nerādīsim daudz, bet labus izlases darbus, sniedzot latviešu rakstu oriģinālu ietērpā. Sevišķi jāvēro, ka šādas izstādes galvenokārt apmeklē austrālieši, kas daudz apceļojuši Eiropu. Tādēļ jāvirās no mazāk oriģināliem rakstiem, kas līdzīgi ziemeļnieku — zviedru un dāņu rakstiem.”

E. Polikēvičs ieskata, ka latviešu daiļamatnieku skaits Austrālijā samazinājās un tautiešus, kas pārtiek tikai no daiļamatniecības, var saskaitīt uz pirkstiem. Pēdējā laikā arī tie pievēršoties citu tautu un pat lezemeņu rakstu kopēšanai, tā cerot iekarot plašāku tirgu. Pazīstamais zeltkalns to ieskata par aļošanās, jo latviešu daiļamatnieks var izcelties starp pārējiem tikai ar tīro latvisko rakstu un kompozīciju. Austrālieši daudz vairāk interesējas par oriģinālajām latviešu rotām, piemēram, mucīņu grezdeniem, nekā zeltā iestrādātu opālu.

„Pats mazāk izstādīšu rotas, bet vairāk praktiskas lietas — apkalas miniatūras pūra lādes un vārā kaltus svečturus,” saka E. Polikēvičs. — Darbus izstādē varēs pirkēt un arī pasūtīt. Daiļamatniekiem darbu pārsūtīšanas izdevumus segs abos virzienos. Darbi būs apdrošināti.

Z.

dažam jaunam P. Rēķa amata brālim nepatīktu, mums vecais tiesībnieks jādēvē par zvērīnātu advokātu, bet ja kāds mēģinātu protestēt, tad par — Latvijas zvērīnātu advokātu. Ko domā pats P. Rēķis? Viņš saka: „Varbūt ir vienalga, kā mani dēvē, bet tiem, kas atzīst Latviju, es esmu un palikšu zvērīnāts advokāts.”

★

Mūsu dzīvē. Latviešu bibliotēkas biedrības Pertā valde saņēmusi Rietumaustrālijas universitātes fiziskās audzināšanas lektora rakstu, kurā teikts, ka studenti vēlētos tuvāk iepazīties ar latviešu tautiskajām dejām un to mūziku. LBBP lūgumu izpildīs. So jautājumu apņēmusies izkārtot audzinātāja Z. Dunse. — Latviešu bibliotēkas Melburnā un Pertā apmaiņas ar grāmatām. Pagaidām pertieši no Melburnas saņēmuši 17 grāmatas, bet Pertas bibliotēkā būs tikai 1 tāda grāmata, kuru vajadzējis melburniešiem. — Latvijas kara skolas 40 g. atceres gadījuma Latviešu virsnieku salmes sarīkojumos 5. decembrī Sidnejā un 11. decembrī Melburnā runās skolas bij. pr. ks A. Kripenis. Arn. Smits

● Nujorkā, ASV, ar sirds trieku 65 g. vecumā miris skototājs Jānis Andrejs Burtnieks.

Satriec joda varu

KULTŪRAS DIENĀS SIDNEJĀ BĒRNIEM IZRĀDĪS U. SILIŅA PASAKU LUGU GANU ZENS UN VELNS

Uldis Siliņš raksta labvēlīga smieklīga pārbagātus feļetonus, ar smaguma slieci zenku valodas dialogos un dzīvnieku aktīvā līdzdalībā. Tie allaž slēpj kādu autora ieskatu, bet tik nedidaktiski, ka pat supliķis par Čruščeva saulīti un Padomju Latvijas kolchozu („Iesim kolchozup!”), šķiet, uzrakstījis naiva kolchoza vadītāja kabinetā.

Priekš 4 gadiem bija aizvādītas mūsu 5. kultūras dienas Sidnejā. Rīcības komitejas vīri ar kundzēm sanāca apkūlību vakarā, kurā vērtēja sarīkojumu norisi. Vislielākos vērtas brāzienus saņēma jaunradu koncerts un bērnu rīta priekšnesumi. Tagadējo 9.KD rīcības komiteja mācījās no iepriekšējām kļūdām un abus sarīkojumus nolēma nerīkot. Komponisti nesūdzējās, bet Sidnejas latviešu bērnu vecāki nelikās mierā — meklēja kungus ar teikšanu un atgādināja, ka bērns bez sava KD sarīkojuma nevar atstāt.

„Varētu rakstīt uzvedumu,” noklausījies bēdas un nošņācis degunu, teica Uldis Siliņš, — „jo man ir viena otra idejīņa.” Sabiedriskajā darbā atrast cilvēkus ar idejām un strādāt gribu nozīmē iegūt lielo laimestu, bet šoreiz tas pienāca klāt un sniedza roku.

Šodien luga ir novien uzrakstīta, bet to, pāris reizes nedēļā, jau mēģina Sidnejas latviešu nama jaunās sarīkojumu zāles plašajā skatuvē. U. Siliņa darbs ir latviešu pasaka luga, ar drāmatisku kāpinājumu, galveno tēlu caurvijums visā lūgā un mājās atgriešanās vadmotīvs. Ar apbrīnojami veiklu fabulu, valodās un izdarībās spilgti raksturotiem zvēriem, deju un dziesmu iepišānu un norišu straujumu, luga patīks maziem un lieliem. Viss tur dzīvi jo dzīvi sakņojas latviešu tautas gara mantū pasaulē. Kā var nepatīkt medus kārais lācis Pūkānis ar medus podu rokās un pastaļais kājās, vai lidot gribētājs lapsa Kūmiņš, švītais frakotais sesks, kurlais vilks, vāvere, āpsis un piļu mamma? Velns Lutausis ar zaķi zālē skriesies un 4 ainās skatītāju izvadās pa apburto silu, jodu eļļu un Ziemeļzemes ķēniņa pili.

Luga sūks ar to, ka kādā Jodu silā ierodas latvju Jāņa dēls — ganu zēns ar sermulēja rīkstīti. Sapulcētiem zvēriem viņš stāsta: „Sengadus atpakaļ, pie Baltijas jūras brīva un laimīga dzīvoja Jāņa latvju cilts. Bet Austrumu valstīs, kuras robežas sagājās ar mana tēva zemi, valdīja Jods un kārām acīm skatījās uz mūsu laukiem un druvām. Kādu dienu Jods atsūtīja pie tēva savus sūtņus un prasīja, lai iznomājot viņam mazu stūrīti latvju zemes. Viņam patīkot mūsu

jūra, kāpēc gribot tur šad un tad atnākt un paskatīties. Ja došot ar labu, Jods būšot draugs uz mūžu, ja nē — celšot karu un nopostīšot zemi, ka ne akmens uz akmens nepalikšot. Tēvs noticēja Joda dotajam vārdam un atvēra savas zemes robežas. Jods, pārnācis robežu, sagrāba savā varā zemi.”

Ganu zēns sapulcētiem zvēriem, kas ir apburti laudis, pasaka īsi — „Es gribu Jodam atņemt zemi”, un aicina zvērus: „Vai gribat palīdzēt atņemt mūsu zemi no mošķu varas? Vai atkal gribat kļūt cilvēki un valdīt paši savā valstī? Brīvība — manta dārgāka par zeltu un sudrabu mums un mūsu zemei.”

Ganu zēna cipa nav viegla, jo velniem Jodam, Lutausim un Vienācim palīdz nodevējis Krauklis. Tomēr ar attapību, gara spēku un dvēseles skaidrību („Miesu var durstīt, bet dvēselei velni klāt netiek”) jodu vara top satriekta, zeme atbrīvota un beigās seko laimīgas kāzas.

Kā viss tur norisinās, pilnībā varēs redzēt 26. decembrī kultūras dienu bērnu un jaunatnes rītā. Luga rādīs ietēptu Jāņa Svīlāna dekorācijās, to iestudē J. Sveļis, bet dejas — A. un A. Fibīgi. Bez rādītājiem aktieriem M. Siliņa, J. Zemīša un U. Siliņa, spēlē piedalīs arī daudz jauniešu — teātra entuziastu, kopā ar statistiem vairāk nekā 25. Tā kā jaunajā sarīkojumā zālē ir tikai 520 sēdvietas, tad tēviem laikus vajadzētu padomāt par ieejas biļetēm, lai paši un jaunatne nepalik bešā. Šis aicinājums jāievēro arī citu pilsētu viesiem.

A. Z.

Katrs kautko prasā

IMIGRANTU IEROSINĀJUMI LABO KAIMIŅU APVIEŅIBAS KONFERENCĒ ADELAIDĒ

Nav pareizi, ja Austrālijas valdība izmanto imigrantus tikai darbā spēkam, tajā pašā laikā nedodot par to morālisko gandarījumu, — teica latviešu pārstāvis A. Dančauskis Labo kaimiņu apvienības Dienvidaustrālijas nodaļas konferencē Adelaidē un lūdz, lai apvienība gādātu par Austrālijas pensijas likuma grozīšanu tāda veidā, ka imigranti vecuma pensijas saņemtu jau pēc šeit pavadītajiem 10 gadiem un nebūtu jāgaida 20 gadus, kā tas noteikts ar pašreizējo likumu.

Konferences dalībnieki ar aizkustinājumu klausījās gados vecākas poļu dāmas V. Svirkas vārdus. Viņa teica: „Neatņemiet mums, eiropiešiem, vienīgo dārgumu, ko esam spējuši paņemt līdz uz šejie-

„MĪLĒ SAVU DRAUDZI”

MĀCĪTAJU P. LAIVIŅU SIDNEJĀ IEVED AMATĀ

Pēc Austrālijas latviešu ev. lut. draudžu mācītāju sanāksmes, 24. oktobra vakarā Sv. Annas baznīcā Stratfildā, Sidnejā, amatā ievēda Sidnejas Vienības draudzes mācītāju P. Laiviņu. Ērģeļu mūzikai skanot, ar jauno mācītāju baznīcā ienāca Latvijas ev. lut. baznīcas arhibīskapa pārstāvis Austrālijā prāv. A. Grosbachs, 4 citu mācītāju un Vienības draudzes padomes locekļu pavadībā.

Introdukciju vadīja prāv. A. Grosbachs, izvēlēdamies Jāņa atklāsmes grāmatas tekstu: „Esi uzticīgs līdz nāvei, tad es tev došu mūžīgās dzīvības kroni.” Svētrunu teica Adelaides latviešu ev. lut. draudzes māc. V. Voitkus, pamatēzē izceldams, ka Dievs ir mīļest-

ba. Lūgšanu teica Sidnejas latviešu ev. lut. dr. māc. J. Krauklis, bet liturģijā piedalījās arī Volongongas latviešu ev. lut. draudzes palīgmācītājs A. Zids un Brisbenas austrāliešu ev. lut. draudzes mācītājs, jaunais latviešu teologs L. Mušinskis, ko prāv. A. Grosbachs uzpāma latviešu mācītāju saimē un svīnīgā ceremonijā uzlika latviešu pīlntiesīga mācītāja simbolu — sudraba krustu garā sudraba kakla saitē.

Svinīgajam dievkalpojumam, kas bija pulcējis ļoti daudz dievlūdzēju, istu svētku paclāties deva Sidnejas vīru kora dziesmas diriģ. J. Puisēna vadībā un ērģelnieka J. Freimāņa atskatpotā J. Sibeliusa Finlandija.

Pēc dievkalpojuma daudz tautiešu pulcējās Sidnejas latviešu nama jaunajā sarīkojumā zālē, kur notika svētku mielasts un māc. P. Laiviņa godināšana. Garo apsvēcoju rindu ievādīja draudzes pr. ks H. Lāsūms ar draudzes dāmu komitejas pr. ci E. Gulbi, un dāvanai pasniedza zelta rokas pulksteņi. Prāv. A. Grosbachs nesa arhibīskapa lēva un Melburnas latviešu ev. lut. dr. sveiciens. Sekoja kolģeļu — māc. V. Voitkusa, J. Kraukļa un A. Zīda novēlējumi. No Kanberas latviešu ev. lut. draudzes, kurā arī P. Laiviņš ir mācītājs, sveiciens atveda J. Juškevičs un A. Krastiņš. LAA prezidija pr. dis A. Dūkāts, tāpat SLB pr. ks M. Siliņš un DV Sidnejas nod. pr. ks J. Masulāns uzteica jauniešvēstā mācītāja sabiedrisko rošību, bet draudzes padomes locekļi T. Guže un L. Plaude labo svētrunu māku, sirsniņu, vienkārību un izpalīdzību. Tālu ceļu no ASV bija lidojusi mācītāja P. Laiviņa mātes telegramma, ar novēlējumu: „Mīlē savu draudzi, tad draudze mīlēs Tevi.”

Māc. P. Laiviņš dzimis 1904. g. 30. janvārī Rīgā. LU teoloģijas fakultāti beidzis 1935. g. Ordinēts 1937. g. 7. martā Trisvīnības baznīcā Sanktandaugavā. Bijis Grobiņas iecirkņa vikārs Durbes Dienvidus draudzē, bet DP laikos Vācijā Pegnīcas latviešu ev. lut. draudzē. Sidnejā ieradās 1949. g. Kopš 1951. g. 20. jūnija bijis Vienības draudzē vikārs. Sidnejā darbojies SLB valdē, baltiešu komitejā u.c. Pēdējos 3 gadus vada Sidnejas latviešu nama padomi. Māc. P. Laiviņš ir korporācijas Fraternitas Lataviensis loceklis. Z.

Starp saviem garīdzniekiem

JAUNS MĀCĪTĀJS LATVIJAS EV. LUT. BAZNĪCĀI

Pēc īpašas pārbaudes, ko Sidnejā vadīja kolokvija komisija, kuras sastāvā bija arhibīskapa pārstāvis prāv. A. Grosbachs un mācītāji V. Voitkus, A. Oliņš un P. Laiviņš, Latvijas ev. lut. baznīcas mācītāju saimē uzņemts Laimonis Mušinskis.

Jaunais latviešu mācītājs dzimis 1921. g. 22. decembrī Jelgavā. L. Mušinskis jau Latvijā nolēma sagatavoties misijas darbam, bet kara apstākļi to neatļāva. Viņš piedalījās pēdējā karā. 1944. g. to smagi ievainoja un pēc atveseļošanās ilgāku laiku viņš pavadīja gūstekņu nometnēs Vācijā un Beļģijā. Pārcēloties uz Austrāliju, L. Mušinskis 1951. gadā iestājās Imanuela kolēdžā Adelaidē un pēc tam Apvienotās ev. lut. baznīcas Austrālijā teoloģijas seminārā, kuru nobeidza 1957. gadā. Viņu ordinēja mācītāja amatā 1958. g. 12. janvārī. Ordinācijas dievkalpojumā piedalījās arī Adelaides ev. lut. latviešu draudzes mācītājs V. Voitkus.

Mācītājs L. Mušinskis pašreiz strādā par mācītāju austrāliešu draudzē Brisbenā, kur viņam vēl jākalpo apm. 2 gadu obligātais laiks. Ja pēc tam rastos izdevība strādāt kādā latviešu draudzē, viņš to labprāt darīs. L. Mušinskis ir precējies. Viņa ģimenē aug dēls Roberts.

Mazs centrs dod £65/2/0

Konsulārais pārstāvis O. Rozītis Latvijas dienā runās Džilongā

LAA un DV ziedojumu vākšanas akcijā Džilongas nedaudzie tautieši šogad ziedojuši 65:2:0. Nauda nosūtīta DV Austrālijas valdei Adelaidē.

Latvijas dienas aktā 14. novembrī Džilongā runās Latvijas konsulārais pārstāvis O. Rozītis. Koncertā piedalīsies MLB vīru kora Kokles dubultkvartets E. Smalkā vadībā un daži vietējie spēki. Latvijas dienas sarīkojumu kopīgi organizē visas Džilongas latviešu organizācijas un draudzes A. B.

SIDNEJAS SPARA MEITENES

būs Jaundienvideļsas spēcīgākās pārstāves Austrālijas latviešu meistarsacīkstēs basketbolā sievietēm gadu mījā Sidnejā. Viņas ir uzvarētājas Jaundienvideļsas latviešu meistarsacīkstēs. Atūēlā 1. rindā no kreisās — Zaiga Tenisone un Helēna Kovajūna, 2. rindā — Dzintra Ulma, Astrīda Sprōģe, Maija Kaša un Inese Arnoldīja. J. Tilība uzp.

V. M.

● Okupētājā Latvijā pēc komunistu parauga organizētajos „kapu svētkos” dziesmu lapīnās vienmēr atrodama arī J. Akurātera 1905. g. revolūcionāru dziesma Ar kauņas saucieniem ev. lut. latviešu draudzes izmests pants, kuru latvieši dziedājuši ar ārkārtīgu sajūsmu. Šis pants ir: Bet tev, tu varmāka zobens trīts, Priekš tavām slepkavām un bendēm, Aust atmaksas un soda rīts.

Australijas Latvietis - The Australian Latvian

A Latvian newspaper in Australia. Publisher and Editor E. Delins, Box 23, P. O. Kew, Vic. Printed by Standard Newspapers Pty. Ltd. Cheltenham, Victoria.

Australijas Latvietis

Laikraksts latviešiem Austrālijā. Iznāk sestdienās. Izdevējs un atbildīgais redaktors Emīls Dēliņš. Redakcijas tālr. Melburnā 49 3130 pirmā, no pl. 19—20, sestd. no 11—10. Redakcijas pārštāvi: 1) Adelaide V. Mežaks, rumāj. sestd. no 11—13 latv. namā Tālavā, 4 Clark St., Wayville, S.A., tālr. UA 9600. 2) Brisbenā: I. Bērkalns, 27 Bernays Rd., Lindum, Qld., tālr. darba laikā LW 1031. 3) Sidneijā: A. Zariņš, runājams katru piektd. no 18—20, latv. namā, 32 Parnell St., Strathfield, N.S.W., tel. UJ 8500.

ABONĒŠANAS MAKSĀ: ar piešūt par 3 mēn. 15 šil., par 6 mēn. 30 šil. Ar gaisa pastu Austrālijā un Jaunzēlandē par 3 mēn. 22:6. Ar gaisa pastu Eiropā un Amerikā par 3 mēn. 50 šil. Ats. numurs maksā 1:3. — SLUDINĀJUMU maksā: 10 šil. par 1 collas telpu 1 slejā. — VISA KRODINĀJUMU maksājumi adresējami:

Mr. E. DĒLIŅŠ, BOX 23, P. O. KEW, VIC

GUNDARA LIELA UZVARA

MUMS IR JAUNA CERĪBA LODES GRUŠANĀ

Melburnas visu ģimnaziju vieglatlētiskās sacīkstēs, kad Olimpiskajā parkā ap 500 metru un zēnu piedalījās 78 dažādās sacensībās, viena uzvara tika latviešiem — lodes grūšanā.

Zem 16 g. v. zēnu grupā 1. vietu izcīnīja Kembervelas ģimnazijas vīrs Gunders Ģimnāzis. Viņš 8 mērciņu smago lodī grūda 42 p. 2j collas, atstājot aiz sevis visus pārējos.

Gundars katrā ziņā ir mūsu jauna cerība lodes grūšanā, taču nevar zināt, vai viņš arī nākotnē paliks uzticīgs vieglatlētiskajai, jo zēnam interesē arī dažādi sporta veidi, vispirms teniss.

SPORTA JAUNUMI DAŽOS VĀRDOS

★ Balarātas Ventas sacīkstēs vieglatlētiskā notiks 8. novembrī pl. 15 White Flat laukumā Balaratā.

★ Latvijā ir jaunais atlētiņu U. Krūmiņš, kas ir mešanai disciplīnu speciālists, Sidneijā regulāri piedalās austrāliešu klubu sacīkstēs vieglatlētiskā.

★ Ivars Dalinš redzams to citīgi un nedaudz latviešu jauno atlētāju vidū, kas Melburnā regulāri piedalās kādās sacīkstēs. Ivars ar savu vienību četru cilvēku un astoņnieku sacensībās jau iepazinis arī uzvaru skaistumu.

★ „Valstu sacīkstēs” basketbolā Melburnā, kad MLS sportisti un sportistes reprezentē Latvijai pret Grieķijas, Itālijas, Malaizijas, Izraēlas u.c. valstu imigrantiem, paredzētas novembra beigās un decembra sākumā.

★ Melburnas latviešu sporta valde pag. sēdē pr-ža J. Dalija vadaībā nolēma darboties Melburnas latviešu biedrības spērnē, kas strādās patstāvīgi, tāpat kā MLB kori u.c. pie biedrības esošās vienības.

★ Lai izraudzītu tenisistus, kas pārstāvēs Viktoriju Austrālijas latviešu meistaracīkstēs gadu mājā Sidneijā, tenisa klubs Continental un MLS kopīgi rīko turnīru 21. novembrī pl. 13 un 22. novembrī pl. 10 Loyola laukumos pie Kju vecās dzelzceļa stacijas Melburnā. Notiks vienspēles sievietēm, vīriešiem vispārējā klasē un senioriem. Dalības maksa 5:0. Aicināti piedalīties visi latviešu tenisisti. Dalībniekiem līdz 15. novembrim rakstiski jāpiesakās Continental vad. M. Gallim, 31 Cotham Rd., Kew, Vic. No pl. 18.30 — 21 informācija pa tālr. WM 8140

★ Visus Melburnas latviešu volejbolistus — vīriešus un sievietes

— MLS volejbola noz. vad. R. Kukēvics aicina ierasties pirmajā treniņā 7. novembrī pl. 14 Alberta parka basketbola centra 3. laukumā.

★ Austrālijas latviešu meistaracīkstēm Sidneijā balvu, kuras izcīņu noteiks rīkotāji, dāvājis Melburnas latviešu sports.

★ 2 dienu grūtās sacensībās un 26 dalībnieku konkurencē zelta kausu izcīnīja šachā Araratā, (Ararat, Vic.) uzvarēja mūsu meistars K. Ozols, atstājot par puspunktu aiz sevis holandiešu V. Gīzu. Trešais izcīnis bija latvietis — O. Bergmanis un arī dalīta 4 vietā ierindojās 3 mūsu tautieši — A. Rudzītis, A. Teters un E. Māllītis. No latviešiem vēl startēja K. Reintāls, L. Neiberģis un J. Lespiņš.

★ Melburnas Kursas basketbolisti katru nedēļu Alberta parkā trešdienās spēlē Viktorijas vasaras turnīrā un piektdienās Olympic līgas sacensībās. Spēļu sākums ir pl. 19.

★ Pašreiz Kvinslendā notiekošajās Austrālijas meistaracīkstēs basketbolā sievietēm Viktorijas vienība spēlēs 3 latvietes: R. Pārums, M. Poles un D. Zālīte.

★ Melburnas dienvidu daļas ģimnaziju vieglatlētiskās sacīkstēs zem 14 g. v. zēnu grupā dāca mešanā 2. v. ieguvās Alvis Svīķers.

★ Latviešu meitene I. Zariņa izcīnījusi 3. v. 75 j. un 2. v. 100 j. skrējienā Melburnas vidienes ģimnaziju sacensībās vieglatlētiskā.

★ Austrālijas meistaracīkstēs basketbolā Adelaidē, kā tagad papildus ziņo, 3. labākais grozu grūvējs ar 109 p. bijis latvietis D. Pešūdovs (Kvinslenda). (G.E.B.)

★ Latviešu bibliotēkas biedrības Pertā šachā sekcijā, kas darbojas tikai dažus mēnešus, ir 10 dalībnieki. Tie pašreiz sacēnās turnīrā. Biedrības valde uzvarētājam dāvās balvu. Jauni dalībnieki var pieteikties S. Beklešavam pa tālr. 6 5862.

★ Baltiešu kausa izcīņā šachā Sidneijā latvieši pirmajā spēlē sacentās ar igauņiem. Rezultātu izšķīra B. Strazdiņa un igauņa Podaļa atšķirtā partija, jo pašreizējais stāvoklis ir 2,5 — 2,5. Latviešu vienība spēlēja Strazdiņš, Lielkājais, Rapša, Paupe, Lielmanis un Jansons.

TUVINIEKU LAIMIGA ATKALREDZĒŠANĀS MELBURNĀ

Kad tautietis Rūdolfis Priede un tā dzīves biedre pagājušajā nedēļā ar kuģi Castel Felice ieradās Melburnā, tad viņi bija pirmie no tiemdiem atbraucējiem, kam ilgu gadu Vācijā vajadzēja gaidīt uz izceļošanu slimības dēļ. Tagad Austrālijas valdība piešķirusi iecelšanas atļaujas 60 ģimenēm, kurās ir kāds slimnieks un līdz to ielgusi arī pārējo ģimenes locekļu aizceļošana no Vācijas.

Rūdolfis Priede kādreiz slimojis ar plaušām.

Viņu un tā dzīves biedri Melburnā sirsniņi sagaidīja dēls inženieris Gunars Priede ar atbraucēju vedeku Naniju Priede un 4 brašiem mazbērniem — 8 g. v. Laimu, 7 g.

Biedrības un sarīkojumi

LATVIEŠU NAMI AUSTRĀLIJĀ

ADELAIDE: 4 Clark St., Wayville, S.A. Tālr. UA 9600
MELBURNĀ: 3 Diekens St., Elwood, Vic. Tālr. XA 3945.

PERTĀ: 110 Bennett St., East Perth, W. A.

SIDNEJĀ: 32-34 Parnell St., Strathfield, N.S.W. Tālr. UJ 8500

ADELAIDE

7. novembrī pl. 20 Brivmūrnieku zālē, North Terrace, ALB jauktā kora gadskārtējais koncerts. Dirģents K. Svenne. Bijetes O. Strauta grāmatnīcā, pie koristiem un koncerta vakarā pie kases.

14. novembrī pl. 13.30 Tālavā DV Adelaidei nod. biedru sanāksme. Ja neieradies vajadzīgais biedru skaits, tad pl. 14 turpat notiks otra sanāksme, kas būs pilntiesīga pie jebkura biedru daudzuma.

15. novembrī pl. 16 Adelaides pilsētas nama zālē Latvijas dienas sarīkojums. Runās red. V. Dulmanis. Koncertā dziedās Alburijas viespa T. Savicka ērģelnieka Dž. Tles pavadijuma un ALB jauktais koris dir. K. Svennes vadībā. Deklamēs Dz. Dulpiņa. Apbalvos Adelaides universitātes bērnos 11 latviešu studentus, ģimnaziju 23 absolventus un 1 vai 2 studentiem pasniegums ALB 50:0:0 balvu. Vēl apbalvos 1 vai 2 jaunos gleznotājus. No 14. līdz 21. novembrim Tālavā atvērta Adelaides latviešu gleznotāju un skulptoru darbu skate.

BALARATĀ

6. novembrī pl. 20 Lower Civic Hall zālē L. Svalbes baleta studijas auzceļu vakars.

7. novembrī pl. 20 RSL zālē, Lyons St., DV Balaratas nod. Mārtiņu balle.

21. novembrī pl. 15 Sv. Andreja baznīcā zālē Latvijas dienas akts un koncerts. Mākslinieciskajā daļā piedalīsies viesi — dziedone A. Raiskuma no Džilongas un melburnieši — čellists E. Liepiņš un pianiste L. Jurke.

28. novembrī pl. 19.30 Sv. Paula baznīcā zālē teātris — ALT viesizrādē sniegs J. Raiņa Pūt, vējiņi.

BRISBENĀ

7. novembrī pl. 19 Lisnera baleta akadēmijas teātri, 46 Elizabeth St., Brisbenā, DV Brisbenas nod. rīkotais lūčplēšu un varoņu piemiņas dienas akts ar M. Zivertā drāmas Kāds kura nav izrādī. Rež. M. Ansuļa, dekor. E. Krāms.

8. novembrī pl. 14 Hemantas kapsētā DV Brisbenas nod. aicina visus Brisbenas tautiešus piedalīties lāčplēšu un varoņu piemiņas svētkos, kuru vadīs māc. T. Birkhāns. Auto mašnas līdzbraucējus uzņems pl. 13.15 pie Tuvongas stacijas un dažas minūtes vēlāk pie Centrālās. Bransvikas ielas u. Morningsaidas stacijas. Ar vilcienu atbraukušos mašnas sagaidīs pl. 15.30 Linduma stacijā.

18. novembrī pl. 20 All Saint's Hall telpās, Ann St., Brisbenā, BLB un DV Brisbenas nod. kopīgi rīkotais Latvijas dienas akts.

DŽILONGĀ

5. novembrī pl. 20.15 GAMA teātri dziedones Auras Raiskumas koncerts. Piedalās arī čelliste Betija Eldere un pianiste Džina Brokmāne.

14. novembrī pl. 19.30 Rietumdžilongas pilsētas nama mazajā zālē Latvijas dienas sarīkojums. Aktā runās Latvijas konsulārs pārst. O. Rozītis. Koncertā uzstāties MLB vīru kora Kokles dubultkvartets E. Smalkā vadībā un dažādi vietējie visi. Sarīkojumu kopīgi organizē visas Džilongas latviešu organizācijas un draudzes.

MELBURNĀ

6. novembrī pl. 20 Bransvikas pilsētas nama mazajā zālē, ar ieeju no Sydney Rd., DV Melburnas nod. rīkotā Mārtiņu balle.

6. novembrī pl. 20 latviešu namā MLB piektdienas vakarā apskatīs tematu: Kam — Latvijai par trimdai? Tās būs pārrunas par

v. Aivaru, 4 g. v. Daini un 2 g. v. Inģīdu. Divi atbraucēji un 6 sagaidītāji — visi tie jutās ļoti laimīgi, jo ilgi gaidīšanas gadi, lai atkal varētu tikties, nu ir beigūšies.

mākslinieciskās radiācijas uzdevumiem. Ievadījumā runās Z. Bārda. Vēl piedalīsies G. Brēmanis un G. Jurjāns. Pēc pārrunām tēja un cepumi.

7. novembrī pl. 18 latviešu namā DV un LVA Mežakas nod. kopīgi rīko varoņu piemiņas brīdi. Uzrunu teiks kons. pārst. O. Rozītis, deklarē I. Lindberģis un Iels. Jēcu dziedās DV dubultkvartets. Pēc tam pārrunas pie līdzatnēstājiem atspirdzinājumiem.

7. novembrī pl. 19.30 Izstāžu ceļnē Ungarijas nacionālās revolūcijas 3 gadu atzī, kuru vadīs līderu senātors Dž. Hanans un runās Austrālijas flotes ministrs Dž. Gortons. Visi latvieši lūgti apmeklēt šo sarīkojumu.

8. novembrī pl. 9 latviešu namā MLB vīru kora Kokles mēģinājums. Tā apmeklēsana, sevišķi vīriešiem, kas brauks uz AL9.KD Sidneijā, ir obligāta.

8. novembrī pl. 14 latviešu namā DV Melburnas nod. jauniešu sekcijas oficiāla dibināšanas sapulce. Aicināti ierasties visi jaunieši, kas vēlas darboties DV paspārnē.

8. novembrī pl. 18 latviešu namā MLNK vakarēšana. Z. Beldaua referāts par pieredzējumiem Austrālijas vidienes un tālo ziemeļu apceļojumā. Z. Beldaus rādīs arī atēšus un ceļojuma iegūtās relikvijas un piemiņas lietas — opālus, u.t.t.

13. novembrī pl. 20 latviešu namā MLB piektdienas vakarā jautājumu vakars. Jautājumiem atbildēs īpaša komisija, bet pārrunās aicināts piedalīties 20 aktuāli tautieši. Iesūcīti pāri par 20 kvēli tautiešiem. Pēc pārrunām tēja un cepumi.

18. novembrī pl. 20 Melbas zālē Latvijas dienas akts un koncerts.

21. nov. pl. 19.45 Melburnas pils. nama Lower Hall telpās Pavašara balle katoļu dr. dāmu kom. sarīkojumā. Pied. dr. jauktais koris un vijoln. E. Svarle.

NŪKĀSLĀ

21. novembrī pl. 18.30 Transporta zālē, Hamiltonā, Latvijas dienas akts un koncerts. Dziedās Sidnejas katoļu vīru dubultkvartets. Pēc koncerta dejas un vakariņas.

PERTĀ

13. novembrī pl. 20 Ziemeļperas pilsētas namā LBPP rīkotais Mārtiņu vakars. P.

18. novembrī pl. 20 draudzes namā Latvijas dienas akts.

SIDNEJA

18. novembrī pl. 20 Sidnejas latviešu namā Latvijas dienas akts un jaunās sarīkojumu zāles iesvētīšana. Ieeja pret programmām.

21. novembrī pl. 19 Sidnejas latviešu namā SLB dāmu komitejas latviešu nama atklāšanas balle.

28. novembrī pl. 16 Friendly Society zālē, Benkstaunā, Miera ev. lut. draudzes Priekšnesu eglīte bērniem ar bērnu priekšnesu orķestri, Ziemeļvētku vecīti un dāvanām.

BAZNĪCAS ZINAS

SIDNEJAS latv. ev. lut. dr. dievk.: Sv. Džēmsa bazn. 15. nov. pl. 14 Latvijas valsts sv. dievk. kopā ar Vienības dr. 22. nov. pl. 14 mīrušo piem. d. dievk. ar dievg. un aizgāj. pieminēs. Īpašas dziesmu lap. ar visu bazn. gadā aizgāj. dr. loc. vārdiem. Solo A. Tauriņa. Luter. bazn. Goulburn ielā 90 dievk. 8. nov. pl. 16. Jaunatnes iesvētīš. 1. janvārī, pieteikš. līdz 21. nov. Māc. J. Krauklis.

NŪKĀSLAS ev. lut. latv. dr. Latvijas valstsv. devk. 14. nov. pl. 18 Brodmedovas metodistu bazn., Broadmeadow Rd., pie stacijas. Māc. J. Krauklis.

MELBURNAS Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr. Sv. Jāņa bazn., 50 City Rd., 7. nov. pl. 18 lūgšanas st. Māc. E. Kociņš. Māris Roberts Grundis, 73 g.v.

MELBURNAS ev. lut. latv. dr. dievk. 8. nov. pl. 15 Sv. Maŗka bazn., 39 Hotham St., Austrummelburnā. Prāv. A. Grošbachs. Kristīšs Ingmārs Jānis Kūlnieks. Salaulāti Karl Gunther Termollen un Vija Kļipoka.

SIDNEJAS latv. ev. lut. dr. dievk. 8. nov. pl. 16 ev. lut. bazn. 15 Burely St., Volongongā. 15. nov. pl. 15 kongregatu bazn., Benkstaunā. 22. nov. pl. 15 metodistu bazn., Fairfildā. Māc. J. Pilmanis. Bērnu Ziemeļvētku eglīte ar bērnu priekšnes., orķestri un Zsv. vecīti un dāv. 28. nov. pl. 16 Friendly Society zālē, Benkstaunā. Jauniešus iesvēt. 1. Ziemeļvētkos presbiter. Stefana katedrālē, Skidnejā. Iesv. māc. s.akas 1. dec. pie māc. J. Pilmana, 399 A Riley St., Sydney. Tālr. MA 5285.

BRISBENAS latv. ev. lut. dr. Beļģenes ev. lut. bazn., Warren St., Valley, 18. nov. pl. 19 Latvijas dib. atceres svētki. 22. nov. pl. 9.15 Mīrušo piem. d. dievk. ar dievg. Pēc dievk. bībeles stud. un lūgš. svētkbr. bazn. zālē. Pl. 16 Mīrušo piem. d. svētkbr. Hemantas kapsētā. Māc. T. Birkhāns.

BRISBENAS latv. ev. lut. dr. Beļģenes ev. lut. bazn., Warren St., Valley, 18. nov. pl. 19 Latvijas dib. atceres svētki. 22. nov. pl. 9.15 Mīrušo piem. d. dievk. ar dievg. Pēc dievk. bībeles stud. un lūgš. svētkbr. bazn. zālē. Pl. 16 Mīrušo piem. d. svētkbr. Hemantas kapsētā. Māc. T. Birkhāns.

BRISBENAS latv. ev. lut. dr. Beļģenes ev. lut. bazn., Warren St., Valley, 18. nov. pl. 19 Latvijas dib. atceres svētki. 22. nov. pl. 9.15 Mīrušo piem. d. dievk. ar dievg. Pēc dievk. bībeles stud. un lūgš. svētkbr. bazn. zālē. Pl. 16 Mīrušo piem. d. svētkbr. Hemantas kapsētā. Māc. T. Birkhāns.

BRISBENAS latv. ev. lut. dr. Beļģenes ev. lut. bazn., Warren St., Valley, 18. nov. pl. 19 Latvijas dib. atceres svētki. 22. nov. pl. 9.15 Mīrušo piem. d. dievk. ar dievg. Pēc dievk. bībeles stud. un lūgš. svētkbr. bazn. zālē. Pl. 16 Mīrušo piem. d. svētkbr. Hemantas kapsētā. Māc. T. Birkhāns.

BRISBENAS latv. ev. lut. dr. Beļģenes ev. lut. bazn., Warren St., Valley, 18. nov. pl. 19 Latvijas dib. atceres svētki. 22. nov. pl. 9.15 Mīrušo piem. d. dievk. ar dievg. Pēc dievk. bībeles stud. un lūgš. svētkbr. bazn. zālē. Pl. 16 Mīrušo piem. d. svētkbr. Hemantas kapsētā. Māc. T. Birkhāns.

BRISBENAS latv. ev. lut. dr. Beļģenes ev. lut. bazn., Warren St., Valley, 18. nov. pl. 19 Latvijas dib. atceres svētki. 22. nov. pl. 9.15 Mīrušo piem. d. dievk. ar dievg. Pēc dievk. bībeles stud. un lūgš. svētkbr. bazn. zālē. Pl. 16 Mīrušo piem. d. svētkbr. Hemantas kapsētā. Māc. T. Birkhāns.

BRISBENAS latv. ev. lut. dr. Beļģenes ev. lut. bazn., Warren St., Valley, 18. nov. pl. 19 Latvijas dib. atceres svētki. 22. nov. pl. 9.15 Mīrušo piem. d. dievk. ar dievg. Pēc dievk. bībeles stud. un lūgš. svētkbr. bazn. zālē. Pl. 16 Mīrušo piem. d. svētkbr. Hemantas kapsētā. Māc. T. Birkhāns.

BRISBENAS latv. ev. lut. dr. Beļģenes ev. lut. bazn., Warren St., Valley, 18. nov. pl. 19 Latvijas dib. atceres svētki. 22. nov. pl. 9.15 Mīrušo piem. d. dievk. ar dievg. Pēc dievk. bībeles stud. un lūgš. svētkbr. bazn. zālē. Pl. 16 Mīrušo piem. d. svētkbr. Hemantas kapsētā. Māc. T. Birkhāns.

BRISBENAS latv. ev. lut. dr. Beļģenes ev. lut. bazn., Warren St., Valley, 18. nov. pl. 19 Latvijas dib. atceres svētki. 22. nov. pl. 9.15 Mīrušo piem. d. dievk. ar dievg. Pēc dievk. bībeles stud. un lūgš. svētkbr. bazn. zālē. Pl. 16 Mīrušo piem. d. svētkbr. Hemantas kapsētā. Māc. T. Birkhāns.

BRISBENAS latv. ev. lut. dr. Beļģenes ev. lut. bazn., Warren St., Valley, 18. nov. pl. 19 Latvijas dib. atceres svētki. 22. nov. pl. 9.15 Mīrušo piem. d. dievk. ar dievg. Pēc dievk. bībeles stud. un lūgš. svētkbr. bazn. zālē. Pl. 16 Mīrušo piem. d. svētkbr. Hemantas kapsētā. Māc. T. Birkhāns.

BRISBENAS latv. ev. lut. dr. Beļģenes ev. lut. bazn., Warren St., Valley, 18. nov. pl. 19 Latvijas dib. atceres svētki. 22. nov. pl. 9.15 Mīrušo piem. d. dievk. ar dievg. Pēc dievk. bībeles stud. un lūgš. svētkbr. bazn. zālē. Pl. 16 Mīrušo piem. d. svētkbr. Hemantas kapsētā. Māc. T. Birkhāns.

BRISBENAS latv. ev. lut. dr. Beļģenes ev. lut. bazn., Warren St., Valley, 18. nov. pl. 19 Latvijas dib. atceres svētki. 22. nov. pl. 9.15 Mīrušo piem. d. dievk. ar dievg. Pēc dievk. bībeles stud. un lūgš. svētkbr. bazn. zālē. Pl. 16 Mīrušo piem. d. svētkbr. Hemantas kapsētā. Māc. T. Birkhāns.

BRISBENAS latv. ev. lut. dr. Beļģenes ev. lut. bazn., Warren St., Valley, 18. nov. pl. 19 Latvijas dib. atceres svētki. 22. nov. pl. 9.15 Mīrušo piem. d. dievk. ar dievg. Pēc dievk. bībeles stud. un lūgš. svētkbr. bazn. zālē. Pl. 16 Mīrušo piem. d. svētkbr. Hemantas kapsētā. Māc. T. Birkhāns.

BRISBENAS latv. ev. lut. dr. Beļģenes ev. lut. bazn., Warren St., Valley, 18. nov. pl. 19 Latvijas dib. atceres svētki. 22. nov. pl. 9.15 Mīrušo piem. d. dievk. ar dievg. Pēc dievk. bībeles stud. un lūgš. svētkbr. bazn. zālē. Pl. 16 Mīrušo piem. d. svētkbr. Hemantas kapsētā. Māc. T. Birkhāns.

BRISBENAS latv. ev. lut. dr. Beļģenes ev. lut. bazn., Warren St., Valley, 18. nov. pl. 19 Latvijas dib. atceres svētki. 22. nov. pl. 9.15 Mīrušo piem. d. dievk. ar dievg. Pēc dievk. bībeles stud. un lūgš. svētkbr. bazn. zālē. Pl. 16 Mīrušo piem. d. svētkbr. Hemantas kapsētā. Māc. T. Birkhāns.

BRISBENAS latv. ev. lut. dr. Beļģenes ev. lut. bazn., Warren St., Valley, 18. nov. pl. 19 Latvijas dib. atceres svētki. 22. nov. pl. 9.15 Mīrušo piem. d. dievk. ar dievg. Pēc dievk. bībeles stud. un lūgš. svētkbr. bazn. zālē. Pl. 16 Mīrušo piem. d. svētkbr. Hemantas kapsētā. Māc. T. Birkhāns.

BRISBENAS latv. ev. lut. dr. Beļģenes ev. lut. bazn., Warren St., Valley, 18. nov. pl. 19 Latvijas dib. atceres svētki. 22. nov. pl. 9.15 Mīrušo piem. d. dievk. ar dievg. Pēc dievk. bībeles stud. un lūgš. svētkbr. bazn. zālē. Pl. 16 Mīrušo piem. d. svētkbr. Hemantas kapsētā. Māc. T. Birkhāns.

VACU DIPL. OPTIKĪS

80 SWANSTON ST. MELBOURNE, C1

PUNKTAL
CARL ZEISS BRILLU STIKLI
UMBRAL

*****
Briovmaksliniece
V. TITOVŠ-BARANOVĪCS
atjauno
KLAVIERU PAVADIJUMUS
un
KLAVIERU STUNDAS
158 Wellington P-de East
Melbourne. Tālr. JA 4374.
*****

IZDODĀMAS 1 vai 2 istabas Pres-tonā, Vic., vieniniekiem vai prec. pārim. Zvanīt svētdienā FL 4505.

44 G. V. TAUTIENIS vēlas iepazīties precību nolūkā ar tautietiem līdz 41 g.v. Ir sava māja un auto, vidusskolas izglītība un nodrošināts darbs. Priekšroka atraitnēm un šķirtēnēm. Lūdz rakstīt Tālvārdim, Box 27, Moor-rabbīn, Vic. x

J. STRAUTIŅŠ
306 The Causeway, Melbourne
pieņem pasūtītnājumus
sūtījumiem uz Latviju
pēc
Tazab & Co.
un
Daugava
Parcel Service
katalogiem.

Pēc ilgām ciešanām 1959. g. 28. oktobrī aizgājis mūžībā mūsu mīļais

Roberts Grundis

dzimis 1886. g. 21. okt. Trikātā, apglabāts Folknera kapos, Melburnā.

Dzījās sērās piederīgie Austrālijā, Vācijā, Kanadā un Latvijā.

Mūs nešķir plašā zemes telpa, Nedz kapus kopas vēsā mīlestība Mūs visus vieno dīva mīlestība Un Tava labā, cēlā sirds.

INŽ. — TECHNOLOGS

ERIKS LAZDIŅŠ

dzimis 1910. g. 15. februārī Rīgā, miris 1959. g. 29. sept., Des Moines, Iowa, ASV, guldīts zemes klēpī 4. oktobrī, turpat, Ora Labor kapos.

Sērās skumstot, viņu mīļā piemiņā paturēs radu un piederīgo saime — Austrālijā, Amerikā, Anglijā, Kanadā, Latvijā

Mūsu mīļais brālis un tē

Piektais raidījums Latvijai

K. Baumanis
DIEVS, SVĒTI LATVIJU
Latvijas valsts himna

Reitera koris un simfoniskais orķestris
dirigents Teodors Reiters

J. Medpīš
III SVĒTA LATVIJAS AINAS
Kurzeme, Vidzeme, Zemgale, Latgale

Stokholmas filharmonijas orķestris
Zviedrijas I karaliskais dirigents S. Ehrting

Š. g. 18. novembrī pl. 16.30 pēc Latvijas laika pārraidīs visas Zviedrijas valsts radiofona raidītāstacijas, ievadā informējot par mūsu valsts svētkiem.

Rakstīsim nekavējoties par raidījumu saviešiem un vienosiem ar mūtu tautu kopējā lūgšanā par latviešu valsti!

Lūdzam rakstīt piederīgiem arī tos tautiešus, kas vēl nav LM abonenti, un jau iepriekš viņiem pateicamies par atbalstu, uz kuru gaidām...

LATVIEŠU KATOĻU DRAUDZES DĀMU KOMITEJA RĪKO
sestdien, 21. novembrī pl. 19.45 Melburnas pils. nama Lower
Hall telpās

PAVASARA BALLI

Piedalās Melburnas kat. dt. jaunietis koris Ern. Māršaus vadībā, vijolnieks Er. Svarre.

Iecienītā To-To kapella ★ Bufete ★ Dzērienu atļauja

Ieejas kartes — 10 šil. Skolniekiem un studentiem pusceņa. Iepriekšpārdošanā latviešu namā pie pārvaldn. R. Putniņa, J. Strautiņa grāmatnīcā un sarīkojuma dienā pie kases

SESTDIEN, 7. NOVEMBRI PL. 19.30, 18 ABERFELDE ST.,
ESSENDON

Saviesīgs vakars

Apmeldējājus iepazīstinās ar „Miss Driedad” — Dagniju
Blosfeldl.

Vass atlikums par labu „Miss Summer Festival Queen” — Karaliskajai bērnu slimnīcai. Ziedojumā no 10/- Dzērienu atļauja un uzkožamie.

L.A.B. DAUGAVAS VANAGI MELBURNAS NOD. RĪKO
GADSKĀRTEJO

MĀRTIŅU BALLI

6. novembrī pl. 20 Bransvikas pilsētas nama mazajā zālē.
(Ieeja no Sydney Rd.)

Bufete. Spēlēs To-To orķestris.

Ieejas cena 12:0. Biljeta iepriekšpārdošanā pie latviešu grāmatniekiem.

SMIEKLOS UN DZIESMĀS

MLB MELBURNAS LATVIEŠU
TEĀTRIS AIZDZIED 10 DĀRBA
GADUS

MLB Melburnas latviešu teātris savus 10 darbības gadus pieminēja smieklos un dziesmās. Pēc P. Balcera referāta par latviešu teātri un Ed. Smalkā vadītā Kokles dubultkvarteta dziesmām teātris sniedza Ad. Alunāna Mucenīku un mucenīci.

Šis jautrais viencēliens ir dziesmu spēle vārda patēšajā nozīmē, jo vismaz trīs ceturtdaļas visa skatuves notikuma izpaužas dziesmās. Tādēļ arī režisors V. Leists, tēlotājus izvēloties, bija galvenokārt vērojis viņu varēšanu dziesmā, un tā Jurim Pomeram nevar pēmt jaunā viņa tēlojumā un kustības postūro Jāni: viņa dziesmas skanēja varenī.

Toties piemīlīga un sirsnīga ne tikai dziesmā, bet arī skatuves tēlā ar savām bēdām un priekiem bija Vairas Mūrnieces Grietiņa. Volde-māra Ekmaņa Dunduņnieks bārstīja skatuvē Alunāna replikas un izpeļnījās aplausus ar kupļuju par mīlestību dažādās tautās. Arvīds Graudiņš bija lādīgs Mārtiņā ar savu pasmago, vieglā humorā patsniegto drauga valodu. Olgertam Gūtmanim, Erikam Podzīpam, Jāzepam Laizānam un Kārlim Blumbergam kā Krišum, Pēterim un mūceniķu mācekļiem bija maz ko darīt. Dirigents K. Nunavs ar veiksmīgu roku novadīja izrādes „mūzikālo pusi, palīdzot mūziķu ansambim: G. Piebalgai, E. Liepiņam, A. Ozolam, P. Sproģim un A. Kaļinam. G. Zilberta dekorāciju metu rezultātā bija radusies laikmetam atbilstoša skatuves iekārta, ko apgaismoja A. Rubenis. Dziesmas iestudēja J. Pomers, sufliere — V. Cēkule.

Šis Alunāna skatuves gabals, kas jautrā veidā parādīja, ka neskatoties uz laikmetu un dzīves stilu maiņām, mīļtāju bēdas un sarežģījumi savos pamatos arvien paliek tādi paši, uzjautrināja skatītājiem pilno zāli, un tēlotāji — pareizāki dziedātāji — izpelnījās daudz aplausus.

M. K.

● Kā brīvajā Latvijā, tā trimdā mēs godbīgīgi pulcējamies Lāčplēša dienā, lai pieminētu tos varoņņos vīrus, kas cīnījās par Latvijas brīvību. Šogad melburnieši gadskārtējā sanāksmē saies kopā kuplākā skaitā, lai godnātu ne tikai veco varoņu cilti, bet satiktu arī pārējo cīņu dalībniekus — vecos latviešu strēlniekus, atbrīvošanas cīņu karotājus un leģionārus. DV un Latviešu vīrsnieku apvienības Melburnas nod. kopīgi rīkos varoņu piemiņas brīdi latviešu namā 7. novembrī pl. 18. Uzrunu teiks kons. pārst. O. Rozītis, deklamēs I. Lindbergs un Lielo jundu dziedās DV dubultkvartets. Pēc tam pārrunas pie glāzes tējas un līdzatnestajiem atspirdzinājumiem. Bijušie cīņtāji Lāčplēša dienā aicināti atkal būt visi vienā pulkā.

Lielas demonstrācijas

Turpinājums no 1. lpp.

maīs ierosinātājs abiem 7. novembrā pretkomūnisma aktiem. Viņš saka: „Ja reiz mums ir kāds pienākums, no kura nedrīkstam atteikties, tad par tādu uzskatāma piedalīšanās demonstrācijā un sanāksmē. Lai mūsu vārdu vietā stājas darbi — satīksimies visi 7. novembrī!”

AR KAROGIEM UN PLAKATIEM

Demonstrācija pret „miera kongresu” notiks 7. novembrī pl. 15.45 Dienvidmelburnas pilsētas nama (South Melbourne Town Hall) priekšā. Piedalīsies austrālieši, pretkomūnistiskie Azijas tautu locekļi un Eiropas 12 apspiesto valstu pārstāvji. Tie de-

monstrācijā pulcēsies ar nacionālajiem karogiem, savas zemes uzrakstiem uz plakatiem un pretkomūnisma saukļiem.

Visiem latviešiem jāsapulcējas vēlākais pl. 14 pie latviešu nama, 3 Dickena St., Elvudā. Auto īpašnieki lūgti ierasties savās mašīnās, lai būtu iespējams visus mūsu tautības demonstrantus vienlaicīgi un organizēti nogādāt demonstrācijas vietā Dienvidmelburnā. Tautieši lūgti pēmt līdz draugus. Jo kuplāks būs demonstrantu skaits, jo demonstrācija kļūs iespējīgāka un izplēnēs pasacīpas, kādas lemts stāstīt „miera kongresā.”

VISI UZ LIELO SANĀKSMI

Lielā brīvības sanāksme notiks 7. novembrī pl. 19.30 Iztāžu celtnes karaliskajā balles zālē. Turp noķļāt no pilsētas viegli ar visiem ielu dzelzceļiem, kas let pa Bourke St. Jāpērk bijete līdz Exhibition Building.

Sanāksmi vadīs senātors Džordžs Hanans, kas ir arī Brīvās Ķīnas — Austrālijas apvienības prezidents. Runās federālās valdības flotes ministrs G. Dž. Gortons, senātors G. Kols, senātors B. Raits un Azijas tautu pretkomūnistu līgas prezidents Ku Čengkangs, kas ieradies no Saigonas. Šī līga apvieno Azijas apmēram 18 dažādas pretkomūnistiskās tautas.

Sanāksmes viesi būs arī Austrālijas valstsvalsts un politiķi senātors F. Mekmanus, sērs Džordžs Nokss, sērs V. S. Kents—Hjūze, u.c. Ungari, kas piedalīsies 7. novembra demonstrācijā un sarīkojumā, reizē atcerēsies Ungārijas nacionālās revolūcijas 3. gada dienu. Latvieši lūgti abos sarīkojumos, ja vien iespējams, ierasties nacionālajos tērpos.

JAUNI KRĒSLI

Uz tiem pirmo reizi Melburnas latviešu namā sēdēs 8. novembrī

Izlietojot „gaistošo viesību” ciklā iņemtos līdzekļus, Melburnas latviešu nama kooperatīvs namam nopirīs 70 jaunus krēslus, kas maksā ap 200:0:0. MLNK valde aicinājusi, lai krēslus publiskai lietošanai nodod „gaistošo viesību” idejas autors H. Misipis. Viņš to izdarīs 8. novembrī pl. 18, kad vēl notiks rūpnieka Z. Beldaua referāts par iespēdēm Austrālijas vidienes un tālo ziemeļu apciemojumā. Būs skatāmi arī tejojuma attēli un iegūtās piemēlletas.

„Gaistošo viesību” ciklā gan jau iņemts 142:0:0, bet jaunā krēslu pilnīgai samaksai vēl nepietiek. Viesības paredzēts beigt 18. novembrī. Pēdējās ienāksas no viesībām ir šādas: J. Lāne 3:0:0, K. Kūlnieks 2:10:0, J. Muzikants 2:10:0 un M. Laķis 1:10:0.

2 gadus vecs fonds ar 106 biedriem

ADELAIDES LATVIEŠU PAŠPĀLĪDZĪBAS FONDA DARBĪBA

Jau priekš 2 gadiem nodibināts Adelaides latviešu palīdzības fonds. Pagaidām tā darbība izpaužas, izdarot izmaksas pabalstus fonda dalībnieku nāves gadījumos. Ja pirms 2 gadiem fondu nodibināja 20 tautiešu, tad pēdējās pilnsapulces laikā jau bija 106 dalībnieki un to skaits pastāvīgi aug.

Izmaksājamais pabalsts sniedzas pāri 50:0:0. Ar katru jauna dalībnieka iestāšanos šī summa attiecīgi pieaug. 2 gadu laikā katrs fonda dalībnieks izdarījis tikai vienu iemaksu, jo pabalstu izmaksas nav bijušas vajadzīgas. Visi fonda dalībnieki izrādījušies ar labu veselību un nevienš nav miris.

Fondā var iestāties bez vecuma ierobežojuma. Tikai pāri 65 gadu vecam dalībniekam, reizē ar viņu fondā jāiestājas tā apgādniekam, kas jaunāks par 65 gadiem. Nav ierobežojumu iestāties šai fondā arī citās pavalstīs vai pat

ārzemēs dzīvojošiem. Fonda dalībnieki pēc vecuma grupām pašreiz sadalās šādi: no 1 līdz 19 g. v. skaitā ir 2 dalībnieki, 20 — 39 g. — 8, 40 — 59 g. — 67, bet 60 g. un vecāki — 29 dalībnieki.

Fonda pēdējo pilnsapulci vadīja G. Blūmentāls. Valdes ziņojumus sniedza P. Ozols un J. Sauka. Pēc revīzijas komisijas ziņojuma noklausīšanās, sapulce atzina valdes darbību par aktīvu un sekmīgu. Pašreizējā fonda valde ievēlta 1958. gadā uz 2 gadiem. Valdes pārvēlēšana paredzēta nākamā gadā. Valdē darbojas — P. Ozols, J. Sauka, A. Pļavnīeks un O. Rudaks, pie kuriem arī saņemama informācija par fonda darbību, dabūjami darbības noteikumi un kārtojama iestāšanās nauda Bez tam informāciju var saņemt un kārtot iestāšanos fondā arī pie A. Brantes sestdienās ALB bibliotēkā, Tālavā.

V. M.

Miris liels patriots

SIDNEJĀ NO DZĪVES ŠKĪRIES
TALBRAUCĒJU KAPTEINIS
A. JAUNZEMS

Pēc operācijas Prinča Alfreda slimnīcā Sidnejā 27. oktobrī miris tālbraucēju kapteinis A. Jaunzems.

Ar A. Jaunzema nāvi Sidnejas latvieši zaudējuši ievērojamu sabiedrības darbinieku. Viņš bija liels latviešu patriots un pretkomūnisma cīnītājs. A. Jaunzems vadīja baltiešu komiteju Sidnejā, bija Komūnistu verdzināto zemju komitejas (UCM) latviešu delegāts un Apspiesto Eiropas tautu asamblejas (ACEN) galvenās delegācijas loceklis.

Latvijas dzejnieka atcere

K. Skalbes 80 g. dzimšanas dienas sarīkojums Melburnā

Aizsaulē aizgājušā dzejnieka Kārļa Skalbes 80 g. dzimšanas dienas atceres sarīkojumā Melburnā ieradās ap 100 tautiešu, piepildot latviešu nama lielo zāli.

Vakarū rīkoja Latviešu preses biedrības Melburnas kopa un ievadīja LPB valdes pr-ža E. Pranka uzruna. Klausītājus K. Skalbes pasaulē vispirms aizveda MLB viru kora Kokles dubultkvartets Ed. Smalkā vadībā, dziedot 2 dziesmas ar mirušā dzejnieka vārdiem — E. Dārzīņa Nemiers un A. Kalpiņa Šurp, brāji. Par K. Skalbi sirsnīgos vārdos referēja Z. Bārda. Viņš atcerējās K. Skalbes personību un pakavējās gar dzejnieka atstāto darbu pūru — dzejām, pasakām un pežimēm. Dažu darbu paraugus lasīja Juris Zaļkalns, Līga Stīve, Reneka Lēmane, Daina Štāle, Kristaps Zaļkalns, Erna Lēmane, Mirdza Stīve un Vāļberts Štāls — tēvi, mātes, meitas un dēli. Vēl reiz nācās apbrīnot V. Štāla meistarīgo atmiņu. Viņš pagaro pasaku Melnais Pēteris stāstīja nemaz neskatoties rakstos — no galvas. Melodeklamācijai Viss pāiet mūziķu bija devis G. Brēmanis un pats to arī uz klavierēm atskaņoja, tekstu skandējot Mirdza Stīve.

Zāli greznoja K. Skalbes attēls, pie kura smaržoja rozes un dega sveces. Pēc oficiālā sarīkojuma Valdis Čuga lasīja savu dzeju par K. Skalbi.

● Austrālijas latviešu teātra pilnsapulcē 1. novembrī Melburnā teātrinieki noēma celt teātra aktivitāti, māksliniecisko lūmeni un pārrunāja nākamā repertuāru. Iestājušies arī daži jauni dalībnieki. ALT 28. novembrī viesosies Balartā, kur rādīs J. Raņņa Pūt, vējiņi.

● Latviešu bibliotēkas biedrībā Pērtā uzņemti 5 jauni biedri: V. Gaujers, J. Bukovskis, V. Viksna, Nora Viksna un J. Jakstiņš. Biedrībā tagad apvienojusies 139 tautieši. LBBP ziedojuši Pertas Sv. Pāvila ev. lut. draudzei 10:0:0.

Saiņus aiz dzelzs aizkara sūtiēt ar **TAZAB** 22, Roland Gdns. • London • S.W.7

Telephone: FRE - 3175 • 3176

LIELĀKĀ SAIŅU IZSŪTĪŠANAS FIRMA ANGLIJĀ. ● UZTICIETIES VEĀKĀKI UN SOLIDĀKĀKI SAIŅU SŪTĪŠANAS FIRMAI,
NEVIS VILNOSIEM PIEDĀVĀJUMIEM
ISTAIS LAIKS IZDARĪT ZIEMSVĒTKU PASŪTINĀJUMUS

SPECIALI ZIEMSVĒTKU DRĀNU STAND ARTSAINI

- ★ Standartsaiņu cenās ietverta preču vērtība, padomju mūlta, apdrošināšana un pārējie sūtīšanas izdevumi. Ja saiņis sūtāms uz Sibīriju, laiņņi lūdzam uzdotai saiņa cenai pieskaitīt £ 0.12.0.
- ★ Standartsaiņiem var pievienot vēl citas preces no mūsu cenrāža bez liekiem pasta un sūtīšanas izdevumiem, un tāpēc zem katra standartsaiņa ir minēts svars, kādā saiņim tās var pievienot.
- ★ Cenas angļu mārēcipās.

AIR MAIL EAT

3½ jarda eksporta kvalitātes „Worsted” uzvalku drāna (ar ieaudumu: Made in England. Pure Wool).
1 kungu vai dāmu pulkstenis „Vega” ar 17 akmeņiem, šveices ražojums, drošs pret ūdeni un triecieniem, nerūsošā tēraudā apvalkā.
1 ļoti elegants Kašmīra vilnas lakats vai kaklausts.

£ 18.15.0

Šim saiņim nevar pievienot citas preces.
Saiņi nosūta pa gaisa pastu un tas sasniedz adresātu 7-10 dienu laikā.

PETER

16½ jarda vilnas uzvalku drāna ar svītrām, melna, tumšzila un tumš-

pelēka. £ 18.10.0
Šim saiņim var pievienot preces 5 mārēcipu svarā.

TAZ 17

3 jardi „Melton” augstākās kvalitātes vilnas drēbe pirmklasīgiem kungu ziemas mētejiem, melna vai tumšzila.
3½ jarda eksporta kvalitātes „Superfine English Worsted” uzvalku drāna, dažādās krāsās un rakstos (ar ieaudumu: Made in England. Pure Wool).
1 zīda jarda bieža uzvalku drāna, ļoti praktiska, tumšzila vai tumšpelēka, 85 proc. vilnas.

3½ jarda mākslīga zīda odere, div-

kārtā platuma. £ 18.18.0
Šim saiņim var pievienot preces 5 mārēcipu svarā.

XS 2

3½ jardi eksporta kvalitātes Worsted uzvalku drāna, dažādās krāsās un rakstos (ar ieaudumu: Made in England. Pure Wool).
1½ jardi divkārtā platuma labas kvalitātes zīda odere.
1 vilnas kamzolis vai jaka kungiem, dažādās krāsās.
1 zīda kungu kakla saite, plaša krāsu izvēle.

Šim saiņim var pievienot preces 12 mārēcipu svarā.

SUL 20

3½ jardi bieža, tīras vilnas vadma la tumši zilā krāsā izturīgam ikdienas uzvalkam vai mētelim.
3½ jardi bieža, siltā drāna tumši pelēkā vai zilā krāsā ar vieglu svītru — (85 proc vilnas) izskatīgam kungu uzvalkam.

£ 9.10.0

Šim saiņim var pievienot preces 10 mārēcipu svarā.

MAR 19

3 jardi siltā dāmu mēteju drāna — tīras vilnas Velūrs, tumši zilā vai melnā krāsā.

3 jardi vienkāršs tīras vilnas Tvīds skujiņu rakstā dāmu kostīmiem. Melns, tumši zils, zili pelēks,

gaiši zils, zaļi pelēks, sinepju dzeltenš vai tumši sarkans.

3 jardi zīda odere drāna, divkārtā platuma, krāsa pieskaņota augšējiem audumiem.

4 jardi vienkāršaina, praktiska drāna siltai dāmu kleitai. Tumši zilā, rudzu puķu zilā, gaiši zilā, pelēkā, zaļā, sārta, tumši sarkanā vai melnā krāsā.

1 pāris zīda-triko dāmu veļas rozā vai baltā krāsā.

1 skotu vilnas galvas lakats (lielums: 33"x32") ar gaumīgām rūtīm. £ 14.5.0

Šim saiņim var pievienot preces 10 mārēcipu svarā.

2000 ZIEMSVĒTKU SAINI BEZ PELNAS

Latviešu nodalys vadiba izsaka lielu pateicibu tautiesiem, kuri pasutinajusi saipus caur musu firmu pagajusaja gada. Sakara ar Ziemassvetku tuvoanos, piedavajam atkal 2000 ZIEMASSVETKU SAINUS BEZ PELNAS. Ievrojot musu pieredzi, esam izvelojusies piedavat 2 dažada ZIEMASSVETKU SAINUS BEZ PELNAS.

ZIEMSVĒTKU SAINI Nr.1 IETILPST:

- 1) 3 JARDI VILNAS AUDUMA VIENAM METELIM,
- 2) 3/4 JARDI AUDUMA VIENAM UZVALKAM VAI KOSTIMAM,
- 3) 3 JARDI ODERES DREBE (DUBULTPLATA),
- 4) 1 SILTS ADITS PULOVERIS (t.s. „SIBERIAN”),
- 5) 1 PĀRIS SIEVIEŠU ZIEMAS ZEĶU,
- 6) 1 PĀRIS VIRIEŠU ZIEMAS ZEĶU.

MŪSU ZIEMSVĒTKU SAINA Nr.1 CENA IR TIKAI

£sterl. 12/19/0

ieskaitot visus izdevumus
SVARS 11 LBS.

Šo divu Ziemassvetku saipu audumi ir eksporta kvalitātes „Made in England” ar smalku dubultsvītru vai vienkāršaini, trīs pievilcīgās krāsās:

- 1) uzvalkiem vai kostīmiem, dubultsvītru, vienkāršainu, tumši zilu, tumši brūnu un ogļu pelēku,
- 2) mēteļiem — tumši zilu, zilu, melnu, zaļu un bēša,
- 3) kleitām — audums raibs, uz zila, brūna un citrona pamata.

Ziemassvetku saipus bez pelnas iespējams pasūtīt ikvienai personai, kas pasūtīnājusi saipus no mūsu vai pārējām firmām. Sakarā ar ierobežoto daudzumu, mēs dodam ikvienam izdevību pasūtītne vairāk kā 2 Ziemassvetku saipus vienā pasūtīnājumā. Lai dotu visiem klientiem vieglādu iespēju, tad tiem, kas nevēlas pasūtīnāt saini tūlīt, rezervējam Ziemassvetku saini uz 4 nedēļām pret £ sterl. 1.0.0 iemaksu.

GARANTĒJAM:

- 1) Katra saipa nogādāšana.
- 2) Ja sainis pasūtīnāts, atmaksājam samaksu par saini vai nosūtām otru saini bez maksas.
- 3) Maktājam visus nosūtīšanas izdevumus, tā ka saņēmējam Latvijā jāpārņem saini, nekavējoties jāmaksā.
- 4) Sūtītam tikai tās preces un audumus, ko pasūtīnātājs ir izvēlējis, pēc apņemta un parauga.

Pieprasies audumu paraugus pirms saipa pasūtīnāšanas.

Latvian Section
LITHUANIAN TRADING CO.
1a, Hunt Street, London W.11,
Great Britain

KAS — KAD — KUR

Bez dzimtenes palikušajiem cilvēkiem neparastu žestu solas parādīt Kanada: pašreiz esošā Bēgļu gada ietvaros kanadieši uzņems prāvāku skaitu bēgļu, kas slimi ar tuberkulozi un tos ārstēs Kamadas sanatorijās, ievērojami izturojot Eirpas bēgļu noņemnes. Tādā veidā izceļošanas iespējas uz Kanadu pāvērsies daudzām ģimenēm, kas dažkārt pagaidām nekur nevar tikt tālāk, ka pat tikai viens ģimenes loceklis slimo ar tuberkulozi.

Noticis viens no retajiem gadījumiem, ka brīvās pasaules cilvēks labprātīgi devies vardzībā pie komunistiem: slēdzot ASV izstādi Maskavā, tur palicis jauns amerikānis Ričards Edvards Vebsters, kas izstādē bija tehniskās darbinieks. Viņš 10. septembrī viesnīcā Maskavā atstājis zīmīti, ka dažās dienas paliks padomijā. Pārējie amerikāņi aizbrauca uz mājām. Tagad R. E. Vebsters paziņojis, ka Padomju savienība viņam piešķirusi pavalstniecību un piedāvājusi „daudz un dažādus darbus.” Palicējam nav tādū speciālu zināšanu, lai viņš krīeviem spētu izpaust ASV militāros vai tehniskās zinātnes noslēpumus. R. E. Vebsteram ASV paliek sieva un 2 bērni.

Čruščevs nodrošinās: nozīmīgajās padomju robežu „republikās” Kazachstanā, Azerbeidžānā un Turkestanā iecelti jauni čekas vadītāji. Šim zemēm saiet robežas ar Ķīnu, Afganistanu un Persiju. Par nozīmīgu šajā ziņā vēl uzskatīta Igauņa, ar logu uz Skandināviju. To liecina arī tas, ka arī Igauņijā iecelts jauns iekšlietu ministrs, kas pārzin čekas darbību. Čruščevs tādu vīru izvēlē neklūdas un izrauga baigākos tipus — tik nežēlīgus un pēc asinīm kārus, kāds bija viņš pats, kad Staļina laikā drausmīgi slepkavoja Ukrainā.

ARTURU Mārtiņa d. TETERI un Elzu Teteri, dzim. Birzenbergu meklē skolotāja M. Inkuša Rīgā. Savu adresi lūdz pazīņot J. Bernsonam, Box 102, Merino, Vic.

MĀTE meklē dēlu Ferliņš Frici, Mārtiņa d., dzim. 1914. g. 13. jūn. Rakstīt: F. Škālē, Towonga Road, Side Via, Wodonga, Vic.

LATVIJAS konsulārais pārstāvis Austrālijā O. Rozītis, 68 Cecil St., Kew, E. 5., Vic., meklē: 1) Arnolda Gintera adresi (dz. 1928. g., dzīv. Rietumaustrālijā, Darvīnā un 1952. g. strādājis Eildon Weir, Vic.). 2) Ziņas par Austrālijā mirušo tautiešu Kārļa Antonova un Jāzepa Dubrovskā piederīgajiem.

KAGAINI Hariju, Edvarda dēlu, dzim. 1924. g. 22. febr., Litenē, Jaunsilavā, meklē māte. Ja kāds šo zinātu, lūdz rakstīt: c-o 31 Crozier Ave., Col. Light Gardens, S.A. Adelaide. x

DAMU MODISTE

G. FEODOROVA
19c Feodora St.,
Tel. LU 6265

Reeve's Pharmacy

24 Glenferrie Rd., Malvern, Vic.
Receptes. — Filmiu attīstīšana.
Onax ziede iekaisušiem nagiem
Cena 4:6 ar piesūt. Tel. UY 4026

Degvīns, vīni, likieri, auksts alus
piegāde mājās.

F. E. DeMarchis

137—139 Gertrude St., Fitzroy
Tālr. JA 3608.

Medikamenti, kosmētika, fotopied.
APTEIKA

B. H. West

164 GERTRUDE ST., FITZROY
Tālrunis JA 1321

SLUDINĀJUMUS

Austrālijas Latvietim var nodot ikdienas no pl. 7—22, arī svētdienās, 7 Smith St., Fitzroy, Vic., tālr. JA 2230.

A. NOVĀCKIS,
General Advertising Agency.
Pārstāvis Sidnejā: M. Tenisons, 41 Gibson Ave., Paddington, N.S.W. tel. UU 6468.

Vedevagslīngan 22 Bandhagen, Sweden

UZ TAUTIEŠU VĒLĒŠANOS

ATKLĀTA JAUNABONENTU PIETEIKŠANĀS

Līdzšinējie 6 jauniešu kopumi: uz nomaksu 16.16.0, uz reizi maksājot 15.0.0.

Pasūtīnājumus izpildām nekavējoties. Gaidām, ka arī Jūs atsauksities tikpat nekavējoties.

IZPĀRDOŠANA!

ŠVEICES PULKSTENI £7/18/0

Iegādājoties tagad, ietaupāt mārciņas!

Lieliski 15 akmeņu dāmu un kungu Šveices pulksteni ar pilnīgu garantiju

PAR PUSCENU UN LĒTAK

Ieskaļot Rolex, Lavina, Cyma u.t.t.

● CYMA vecie modeļi no £12.10.0 ● OMEGA vecie modeļi no £18.0.0

Paul Bram

288 Little Collins Street, Melbourne

Jūs juvelieris, kura klienti kļūst draugi.
Izmantojiet lay-bē vai kreditu.

New York Junk Co. P/L

131 Gipps Street, Collingwood, Vic.

Tālruni 41 1523, 41 2561

BŪVPIEDERUMI PAR IZPĀRDOŠANAS CENĀM:

Jaunas vannas un izlietnes, mēsonaits, tualetes iekārtas, virtuves skapīši, virtuves piederumi, nerūs. tērauda izlietnes, laminēkss 8'x4', cinkots skārds, chroma krēslī, ķeŗāsa. Apmeklējiet un pārliecinieties — mūsu cenas ir lētākās Melburnā!

FRIČA JANSONA

GALAS VEIKALS

171 Upper Heidelberg Rd.,
Ivanhoe, Vic. Tel. JX 3044

PIEDĀVA TAUTIEŠIEM GAĻU UN GAĻAS IZSTRĀDAJUMUS
VISLIELĀKAJĀ IZVĒLĒ PAR MĒRENĀM CENĀM

Iepērkoties pie Friča Jansona, arī Jūs samazināsiet savu budžetu par vairākiem šilpiņiem nedēļā. Pārliecinieties paši!

AUSTRĀLIJAS LABĀKIE

KVALITĀTES BISKVITI

BROCKHOFF

CEPTI KRĀSNIS TRAUSLUMA

R. N. Collins

BUILDING DEMOLITIONS

420 HODDLE STREET, CLIFTON HILL, VIC. Tālr. JW 3978.
netālu no Clifton Hill dzelzce. stacijas

LIETOTI

BŪVMATERIĀLI

LIELĀ KRAJUMA ARI JAUNI MATERIĀLI: DEĻI, LOGI.
Jauns importēta jumta skārds.

GALVASSĀPES ?

Vainīgas var būt Jūsu acis. Piezvaniet pa tālr. MU 9885 Melburnā savu acu pārbaudei. Aecenes pēc Jūsu ārsta receptes.

Coles & Garrard
Pty. Ltd.
376 Bourke St., Melb.
Tālr. MU 9885

MANA GAISMAS PILS

LATVIJAS UNIVERSITĀTES BIJUSĀ SEKRETĀRA JAŅA VĒLIŅA ATMIŅAS

10. SKIRŠANĀS NO LATVIJAS UNIVERSITĀTES

Pienāca 1944. g. liktenīgās dienas. Tuvotās atkal viena posma noslēgums kā Latvijas valsts un latviešu tautas, tā arī mūsu universitātes vēsturē. Jelgavā jau saimniekoja sarkanarmija. 24. septembris bija pēdējā diena, kuru pavadījām Rīgā. Kaut gan bija svētdiena, universitātes sekretāriāts darbojās. Daudzi studenti — karavīri, atējot cauri Rīgai uz Kurzemi, atceļoja savas dokumentu lietas. Atceļojot, ka vienā pašā dienā parakstīju ap 500 universitāti beigušo diplomus. Nākošā rītā pl. 11 atstājām Rīgu — tieši 3 dienas pirms universitātes gada svētkiem, kas toreiz pie tam nebija vienkārši gada svētki, bet Latvijas universitātes 25 g. jubileja.

Universitātes 25. gada svētkus svētijām Aizputē. Tā bija vieno no īpatnējākām un skumjākām jubilejām, ko man savā mūžā nācies piedzīvot. Bijām kopā pavisam 13 cilvēki. Aiz aizklātiem logiem deģa sveces. Rektora Burkoviča uzruna. Mazas vakariņas un vīna glāze, par ko bija gādājuši laipnieki aizputieši. Pēc tam šķiršanās tumšā rudens vakarā. Un tagad no šī brīža ir jau pagājuši 15 gari gadi!

Vēl reiz atceroties universitātes „vecu gvardi”, nevar nepieminēt universitātes veco sekretāru Aleksandru Valdmani. Kas gan viņu nepazīna! Latvijas universitāte bija grūti iedomājama, vai pat neiedomājama bez Valdmana. Par viņu vien varētu uzrakstīt veselu grāmatu. Bet pieminēšu tā dzīves un darba tikai dažas, pēc mana prāta raksturīgākās epizodes, kas man palikušas atmiņā.

Dzimis 1870. g. 17. decembrī, A. Valdmanis 19 g. vecumā bija sācis kalpot toreizējā Rīgas — Orlas dzelzceļa pārvaldē par biroja

Pirms 10 gadiem

KO LASĪJĀM AUSTRALIJAS LATVIEŠĀ 14. N-RĀ 1949. G. 8. NOVEMBRI

— Ābece, Latvijas vēsture, Latvijas ģeogrāfija, Dainu izlase, Latviešu literatūras vēsture, Latviešu pareizskatības vārdnīca, Latviešu gramatika, L. Bērziņa tautas melodiju krājums, Braļu Kaudziņu Mērnīku laiki, Ed. Vīras Straumēni un R. Blaumaņa Indrāni — tās ir grāmatas, kurām jābūt katra trimdas latvieša ceļa somā, — raksta literatūras kritiķis J. Rudzītis Vācijas laikrakstā Latvija.

— Oktobrī 10 kuģi Austrālijā atveduši 10.000 bijušo DP.

— Vīdzemes mazpulku novada karogu Austrālijā atvedis dziedonis Ern. Maršaus.

darbinieku. Ierēdņa gaitās viņš pavisam nostrādāja 55 g., no 1889. — 1944. gadam. Rīgas politehniskā institūta dienestā iestājies 1897. g., tā tad universitātē vien nokalpojis veselus 47 gadus. Viņa atmiņu vācēle par šiem laikiem bija neizsmeļama. Rīgas politehniskais institūts savā laikā taču bija ar Eiropas vārdu, sevišķi tā ķīmijas fakultāte, kur darbojās lielais Nobela prēmijas laureāts prof. Ostvalds, vēlāk prof. Valdēns u.c. Studenti uz Rīgu nāca no visas plašās Krievijas impērijas, sevišķi daudzi no Polijas un Kaukaza apgabaliem. Hitlera austrumu apgabala ministrs Alfreds Rozenbergs politehnisko institūtu beidza 1917. g. Maskavā. Viņa studenta lieta, starp citu, glabājās mūsu arhīvā. Vēlākais Polijas valsts prezidents prof. Mościckis bija Rīgas politehniskā institūta absolvents, tāpat kādreizējais Lietuvas sūtnis Rīgā inž. Vileišis un neskaitāmi daudzi citi. Un par visiem viņiem Valdmanis varēja kautko pastāstīt. Tā bija vesela pasaule, ko viņš sevī bija sakrājis 47 gadus kalpojot universitātē.

Vecā Valdmana dzīves devīze bija kalpošana. Bez tās viņš vienkārši nevarēja dzīvot. Tāpēc arī universitātes dienestā palika ne tikai pēc sava 65. mūža gada, bet pat vēl pēc 70 gadiem. Atceļojot 1941. v. Jāņu dienā. Mēs toreiz strādājām 7 dienas nedēļā, arī Jāņos, jo bija jau iedezies karš. Izziņoja trauksmi, bija sācies vācu lidmašīnu uzbrukums Rīgai. Viss sekretāriāta personāls pārtrauca darbu. Tikai vecais Valdmanis palika pie sva rakstāmgalda, aizvilka lo-

LASĪTĀJU VĒSTULES

Turpinājums no 2. lpp.

gāzīzē, jeļaucot vācu vārdu latīņu tekstā. T. Zeltiņa romānā Rožu gaitenis var redzēt, ka mūsu studentu korporācijas vispār sāk justies neērti sava vāciski-latviskā žargona dēļ, tāpēc romānā rasti jauni latviski termini. Otrkārt, kāpēc vispār jaunības prieka izpaušmes dziesmu jaukt ar lāstiem? Rodas jautājums, kam nāk par labu ar to radītā šķelšanās mūsu akadēmiskā saimē.

Priekā, Melburnā
SAPNI UN RENESANSE

Par Melburnas latviešu biedrības piektdienas vakarim kāds autors uzvēris piektdienas vakaru svētkos latviskās dzīvošanas kursu vadītāja inteliģenci un to, ka ausdzis vakaru apmeklētāju skaits.

Piektdienas vakaru atferojuņi ar AL tomēr rāda citu ainu. Referējumu par Čruščeva viesošanos ASV un sasastot to ar mūsu interešu skatījumu, mag. iur. A. Gārša nav spējis nekā noteiktā atbildēt, bet prof. E. Dunsdorfs tad pat uzjautrinājis 10 apmeklētājus ar

gam priekšā biezās aizkarus un turpināt strādāt. Par Valdmani var teikt, ka kalpošana pati par sevi bija viņa dzīves mērķis un saturs.

1944. g. A. Valdmanis samērā agri aizbrauca uz Vāciju un man nācās uzņemties sekretāriāta vadību, kļūstot par universitātes sekretāru. Beidzamo reizi satikāmies Dancigā. Tur viņš ar savu dzīves biedri palika kara līnī. Vai gājīs bojā un apglabāts Dancigā, vai vēlāk atgriezies Rīgā — nezinu. Katrā ziņā no A. Valdmana varēja daudz ko mācīties, par visām lietām — tīru, nesavtīgu kalpošanu.

Dzīvojot Austrālijas galvaspilsētas klusumā un atceroties Latvijas universitāti, man arvien ir bijis jādomā par to patiesību, ka zinātne var brīvi plaukt un attīstīties tikai brīvā universitātē, kam savukārt jāatrodas brīvā valstī. Ne lielnieku, ne vācu okupācijas laikā mums sādas brīvības nebija, jo abām šīm varām izrādījās viens kopējs mērķis — padarīt mūsu tautu un zemi vai nu krievisku, vai vācisku. Mēs vaiz nebijām „kungu mūsu dzimtajā zemē”.

Man liekas, ka latvju tautas vēsture patlaban ir atgriezies atpakaļ par kādiem nepilniem 100 gadiem. Pagājušā gadsimta septiņdesmitajos gados Auseklis dzejoja: „Gaismu sauca, gaisma ausa, augšām celās gaismas pils.” Kā mēs redzējām, šis dzejnieka sauciens kļuva īstenība. Arī tagad lai mēs, visos vejos izkaisītie latvju trimdnieki, nekad nebeidzam saukt pēc Latvijas valsts augšāmcelšanās, tad augšām celšies arī mūsu Gaismas pils — Latvijas universitāte.

savu sapni. Sekojošā piektd. vakarā, kurā prof. E. Dunsdorfa vadībā runāts par LAA un DV iekrājumiem līdzekļiem vecuma un darba nespējam fondā, bijuši 15 apmeklētāji: Izrunāts tas, ko LAA un DV jau dara — turpināt līdzekļu uzkrāšanu.

Mēs visi vēlētos, lai MLB piektdienas vakari tiešām piedzīvotu renesansi, bet pārsātināti vārdi par šiem vakariem pašreizējos apstākļos gan nebūtu lietojami.

a.b.c., Melburnā

LATVISKĀS DZĪVOŠANAS KURSI

Ar lielu interesi AL 509. n-rā izlasīju Ed. S. spriedumu par to, kāpēc š. g. Viktorijas jaunatnes svētkos latviskās dzīvošanas kursu cieta neveiksmi. Kā vienu no svarīgākiem to starpā uzskatu Viktorijas svētku rīkotāju mazo interesi par šiem kursiem. No savas puses ar sajūsmu pieņemu rīkotāju aicinājumu referēt kursus par Latvijas vēsturi. Tomēr, kad noteiktā stundā ieradās kurss, nevarēju sastapt nevienu rīkotāju un man vajadzēja apstāties latviešu nama daudzās istabās un tajūt tur esošajiem, vai viņi sanākuši, lai noklausītos stāstu par Latvijas vēsturi. Turpretī tajos svētku sarīkojumos, ko Ed. S. nosauc par paplašinātiem bērnu svētkiem, bija ieradusies visi rīkotāji. Nav taču pamata gaidīt ierindniekus tur, kur virsnieki neatzīst par vajadzīgu ierasties.

Ja pieaugušo sabiedrībā kādā sarīkojumā neierastos neviens no rīkotājiem, to uzskatītu par lielu takta trūkumu.

Edgars Dunsdorfs, Melburnā

MĒS AUSTRĀLIJAS PRESE

Šajos laikos nav nekas neparasts, kad auto vadītāju apvaino satiksmes noteikumu neievērošanā. Avīzes šādiem gadījumiem nemaz nespēj izsekot. Taču, ja auto vadītāja ir meitene, tā neievērojuši satiksmes noteikumus 3 reizes, tiesā viņa ierodas tērpusies līdzīgi jauneklim un ar nekārotām lūpām — tad gan var iekļūt laikrakstā. Tā nupat notika Adelaidē, bet Melburnas laikr. The Herald rādīja foto attēlu, kad „latvian born” Astriņa Ozola dodas uz policijas tiesu Port Adelaidē. A. Ozola strādā par auto vadītāju ķīmiskā tīrītavā.

● Pasaulē viens sānans ir mazāk: Čikagā, ASV, nakts klubā Dantes elle izcēlies ugunsgrēks. Lai ugunsdzēsēji spētu sniegt palīdzību, tiem vispirms vajadzējais nocīst galvu lielā sānana figūrai pie kluba ieejas. Tas arī veikli izdarīts.

Piektdiena un trīspadsmit

KO TAS NOZĪMĒ — LAIMI VAI NELAIMI?

Laudim, kas baidās no piektdienas mēneša 13 datumā, šogad nav patīkami: jau bija piektdiena 13. februārī, tūlīt pēc tam 13. martā un piektdiena atkal būs 13. novembrī. Piektdienas un skaitļa 13 sakrīšanu ir parasts dēvēt par nelaimīgu, bet nav arī mazums cilvēku, kas to tikai gaida.

Negribas pat nemaz atcerēties, ka Rīga krita piektdien, 13. oktobrī, 1944. gadā.

Piektdienā Jēzu Kristu piesita krustā. Pirms tam Pestītājs baidīja pēdējo Sv. vakarēdienu ar sajiem 13 mācekļiem, no kuriem trīspadsmitais bija Jūdāss. Legēdas stāsta, ka pirmais cilvēks — vecais, labais Adāms piedzimis piektdienā, padzīts no Paradīzes dārza piektdienā un nomiris piektdienā. Tāpēc piektdienas vārdam nav laba skana. Kāpēc isti baidās no „velna duča” 13, to laikam neviens nevarēs pateikt. Nemaz nevajaga sakrist piektdienai un 13. datumam kopā, jo daudzus ļaudis uztrauc arī šie jēdzieni atsevišķi — bailes ir kā no piektdienas, tā skaitļa 13.

Jūrnieki un tūristi ne labprāt garus ceļojumus sāk piektdienā. Itālijas loterējās nav lozes ar 13. numuru. Parīzē u.d.c. franču pilsētās velti meklēt 13. numuru mājām. Krievnas saimnieces pie galdā nekad nesēdina 13 viesus. Lidmašīnu sabiedrības ir novērojumi, ka 13. datumā, bet jo seviķi, ja tas iekrīt piektdienā, pasažieru skaits dažreiz samazinās pat par 50 procentiem. Daudzām viesnīcām nav 13. istabas. Dažas viesnīcas 13. stāvu parasti izņemot saviem darbiniekiem un birojiem, bet ne viesiem.

Ir jau arī lietas, kur no skaitļa 13 nevar izbēgt. Cilvēkam reiz jābūt 13 sekundes, minūtes, stundas, dienas, nedēļas, mēnešus vai gadus vecam. Avīzei jātiek pāri 13. n-ram, kas Austrālijas Latvietim iznāca 1949. g. 26. oktobrī. Viens karavīrs ierindā ir trīspadsmitais.

Itālijas sacīkšu auto vadītāju karalis Alberto Askari kļūstībā vienmēr visvairāk baidījās no skaitļa 13. Būdams savas slavas un sasniegumu zenītā, viņš 1955. gadā tomēr teica: „Es nekad neuzvarēšu Monako 13. Grand Prix sacensībā.” Tā arī notika. Viņš šajā sacensībā bija vadībā, bet tad, izbraucot no liela tūneļa, Alberto Askari gaiši zīlā mašīna, kurai bija 2 reiz 13. numurs — 26, pēkšņi uzstās gaisā, iedrāsās jūrā un nogrima, bet braucējs palika vesels. Tomēr tās bija Alberto Askari pēdējās sacīkstes — 4 dienas vēlāk viņš nomira traģiskā nāvē. Alberto, tāpat kā tā tēvs Antonio Askari, nositās treniņa braucienā sportistam tik ļoti pazīstamajā Monzas sacīkšu ceļā. Tas notika mēneša 26. datumā, tā tad 13 plus 13. Kā tēvs, tā dēls nomira 36 gadu vecumā. Kad 15, bet ne 13, melni zirgi cauri Milānas ielām vilka zārku ar Alberto Askari mirstīgajām atliekām, tad šajā viņa dzimtajā pilsētā sēru dēļ slēdza veikalus un iestādes.

Cauri vēstures laikmetiem gājuši karaļi un pāvesti, aiz kuru vārdiem rakstīts skaitlis 13 Cits bijis laimīgs, cits nelaimīgs. Starp monarhiem ļoti nelaimīgs bija Spānijas karalis Alfonso 13. Viņš, baidīdamies atentātu, kādi pret to jau bija izmēģināti bieži, 1931. gadā aizbēga no savas zemes un dzīvoja trimdā Anglijā līdz 1941. gadam, kad tur 56 g. vecumā nomira. Varbūt, ka vēl smagāk gājis Francijas karalim Luijam 13., kas dzīvoja no 1755.-1824. gadam. Viņš aizbēga no franču revolucionāriem, atkal atgriezās Francijā un vēlreiz aizbēga uz Beļģiju. Nav ziņu, ka slikti būtu kļūjis trīspadsmitajam no 23 pāvestiem Jāņiem, kaut Svētāji krēslā tas bija tikai 7 gadus, no 965. līdz 972. gadam. Tagad tur sēž pāvests Jānis 23.

Trīspadsmit daudzi sev piedēvē arī par laimes skaitli. No tā nebaidoties, latviešu sportisti Rīgā mūsu valsts neatkarības laikā nodibināja sporta biedrību Trīspadsmit. Šajos trīspadsmitniekos, kas gan

● Latvijā šogad septembrī uzlēdājuši kastāpi, tāpat vairākas vietās laukos otro reizi ziedējušas ābeles u.c. augļu koki. Tas noticis pēc sevišķi karstās un sausās vasara, kādu neatceras kopš 1939. gada.

lielus sasniegumus nespēja rādīt un drīz likvidējās, toreiz darbojās arī Latvijas vēlāk slavenais basketbolists un futbolists „Zorziķis” Kārlis Ārens. Viņš tagad dzīvo ASV.

Diez? vai tā gan ir laba zīme, ka Zviedrijas latviešu 13. meistar-sacīkstēs vieglatlētikā šogad Vesterosā vairs bija tikai 13 dalībnieku. Latviešu sportists, kas 13 sev uzskata par izteiktu laimes skaitli, ir Latvijas valsts futbola vienības bijušais vārstsargs, liepānieks Harijs Lazdiņš. 1929. g. 13. oktobrī Rīgā skatītāji viņu uz rokām nenesa no laukuma, kad Liepājas Olimpija uzvarēja RFK 2-0 un ar H. Lazdiņa meistarīgo spēli liepānieku vārtos, Olimpija tika Latvijas meistara godā. 1935. g. 13. oktobrī Karalaučos, kaut Latvija zaudēja Vācijai 0-3, vācu prese par mūsu labāko vīru atzina vārstsargu H. Lazdiņu. 1938. g. 13. novembrī, kad RFK posās tālam ceļam uz Maltas salu Vidusjūrā, pārbaudes spēlē Rīgā tomēr Olimpija pieveica RFK 3-2, jo olimpisku vārtos atkal lielmeistars bija H. Lazdiņš. Esmu arī vēl vērojis, cik latviešu basketbolistē Rudite Pārma un priecīga ar 13. numuru uz tēra, kad tā spēlēja Viktorijas pavaltis izlases vienībā.

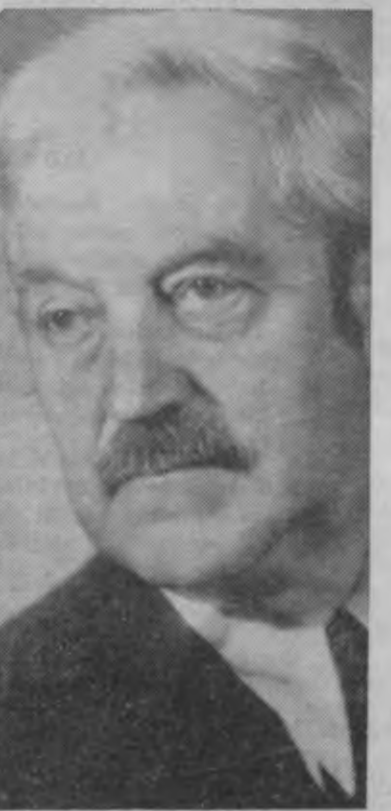
Tatarsala loterējā pagājušā mēnesī Melburnā skaitlis 13 palīdzēja pie naudas tikt pāris priecīgiem laimētājiem. Angļu imigrantiem Sidnejs Brauns laimēja 10.000:0:0 savas Austrālijas dzīves 13. nedēļā. S. Bella, kad tā 13. oktobrī pirka lozi Tatarsala 779. izlozei, uz bijetes uzrakstīja — Nelaimīgs 13. Viņa laimēja 750:0:0. Piecas izlozes pirms tam 330:0:0 laimests tika lozei ar uzrakstu Trīspadsmit. Ir pavisam skaids, ka nākamajā nedēļā — piektdien, 13. novembrī, daudz ļaužu steigsies pirkt loterijas biļetes un darīs to tieši pie 13. lodziņa.

Samērā vienreizēja sagādāšanās ir austrāliešu ģimenē Brisbenā. Šis ģimenes galva Viljams Bīnšs piedzimis 13. oktobrī. Un pēc tam 13. oktobrī pasaulē atnākuši arī viņa 3 dēli! Sādu iespēju vērtē kā 48.627.125 pret 1! V. Bīnšs piedzimis 1919. gadā. Viens viņa dēls, Viljams — 1948. g., otrs Antonijs — 1954. g. un trešais, Patriks Jozefs Džons — 1959. g. — visi, tāpat kā tēvs, 13. oktobrī. Dēlu māte saka: „Nekad neesmu uztraucies par skaitli 13, izņemot nupat, par mazā Patrika nākšanu pasaulē — viņš piedzima ar 13 dienu novēlošanas.”

Latviešu ārsti Dr. Austra Grīnfelds un Dr. Georgs Kaire Melburnā veica noliktos pārbaudījumus un ieguva ārstu prakses tiesības — šī gada 13. oktobrī. Bet tā bija arī diena — tas pats 13. datums, kad nejausi sprāga skrošu lādiņš un Melburnas tuvumā nogalināja latviešu mednieku Imantu Rieksts. Kad 4 draugi Melburnā pulcējās, lai dotos uz medībām, tad 1 līdzbraucējs nebija laikā ieradies. I. Rieksts tomēr teica, ka jāpagaidā. Gaidītais beidzot ar lielu nokavēšanu arī atskrēja. Kāda liktenīga ironija: tieši šim braucējam notika negadījums ar bisi, kas laupīja I. Rieksta dzīvību!

Piektdien, 13. novembrī, šogad labdarības sarīkojumā olimpiskajā peldēšanas stadionā Melburnā pasludinās uzvarētāju Vasaras festivāla skaitstuma karalīgu vēlēšanu „kurās dalībnieces ir arī 2 latvietes — Ieva Konrāde un Dagnija Blosfede. Kā viņām ir ar piektdienu un trīspadsmito — vai tā laimīga diena? Es pats piektdien, 13. novembrī, pošos pie drauga vārda tīenas svinībām. Tad ir Eiženi. Redzēs, kas notiks. Protams, es no

MŪSU LĀCPLĒSĪ

L.k.o.k. Jānis Lācis

JĀNIS LĀCIS ADELAIDĒ

L.k.o.k. Jānis Lācis dzimis 1890. g. 18. jūlijā Taurkalnes pagastā. Pēc tam, kad Maskavā beidza Alekseja kara skolu, viņš visu pirmo pasaules karu aizvadīja frontē. Latvijas atbrīvošanas cīņās piedalījās Latgales partizānu pulka sastāvā. 1920. gada februārī viņu paaugstināja par kapteini.

Pēc Latvijas atbrīvošanas kara J. Lācis bija apriņķa priekšnieks un vēlāk Rīgas apgabaltiesas darbinieks. Viņš jau no dibināšanas nepārtraukti darbojās Lācplēša kara ordeņa biedrības valdē un bija žurnāla Lācplēsis atbildīgais redaktors un vadītājs žurnāla visu pastāvēšanas laiku.

Tagad L.k.o.k. J. Lācis ir adevāldietis. Jautāts par pašreizējo dzīvi, varonis atbild: „Es dzīvoju. Nevienu ar savām domām un atmiņām neapgrūtinu. Kautkā iztīku — tas ir viss.”

IENAIDNIEKA AIZMUGURĒ

Latvijas atbrīvošanas kara laikā, 1920. gada 11. un 12. janvārī, kad cīnījāmies pret Belniekiem, pozīcijās no manas rotas pa kreisi bija Liepājas pulka viens bataljons un pa labi — Latgales partizānu pulka 1. rota.

Lielinieki ar prāvīem spēkiem nāca uzbrukumā. Vienības, kas atradās no manas rotas pa labi un kreisi, sarīcāto spiedienu nespēja izturēt un atkāpās, atstājot nozīmīgu stratēģisku vietu Korsovu un tās apkārtni.

Pavēlāju savam jaunākajam virsniekam Vārenam ar pusrotu noturēt mūsu rotas rajonu, bet pats ar otru pusrotu, caur mežiem pa dziļu sniegu brienot, aizgāju ienaidnieka aizmugurē. Ar strauju triecienu izsitām komunistu no iegančtajām sādžām un piespiedām tos atkāpties visā frontes sektorā. Iegēmtās pozīcijas noturējām, kamēr pienāca palīgspēki. Bija atkal atjaunots frontes iepriekšējais stāvoklis.

Par šīm kaujām mani apbalvoja ar Lācplēša kara ordeni.

Jānis Lācis

Melburnas nebraukšu uz Adelaidi — par tālu, lai gan arī tur AL līdzstrādniekam G.E.B. viens no 2 kristītajiem vārdiem ir Eižens.

Kā arī būtu vai nebūtu, bet Kristaps Kolumbs tālāko braucienu savās jūrnīka gaitās sāka piektdienā. Kad viņš pēc brīesmu pilna ceļojuma atkal redzēja zemi, tad bija 1492. gads, 13. oktobris un piektdiena: šajā dienā Kristaps Kolumbs atklāja tagad bagāto un varēno Jauno pasauli.

Jēkabs Kalējs

K. KNOSTENBERGS
62 Swanston St., (4.st., 1.ist) Melbourne
STARP COLLINS ST. un FLINDERS LANE. TEL. MF 1036

VISLĒTĀK — VISĀTRĀK
SAIŅI UZ LATVIJU

Lai salētinātu saiņš sūtījumus, esam nokārtojuši, ka varat iepirkt vilnas drānas, segas u.t.t.

LIELNOLIKTAVĀ PAR VAIRUMTIRDZniecības CENU

Veikals otrdienās slēgts.

The Commercial Bank of Australia Ltd.

Aicina Jus izmantot MODERNAS BANKAS PAKALPOJUMUS

PĀRRUNĀJIET SAVAS NAUDAS PROBLĒMAS AR MŪSU VIETĒJAS NODAĻAS VADĪTĀJU UN ATVERIET ČEKU KONTU VIŅA NODAĻĀ

Viņš Jums arī palīdzēs citos jautājumos, kā: —

- Vietējās un aizjūras ceļojumu rezervācijas.
- Ceļotāju čeki.
- Tirdznieciski kontakti.
- Naudas pārvedumi uz aizjūru.

LABA BANKA DĀRĪJUMIEM- VIENMĒR

Registered Office:
335 Collins Street, Melbourne

Vairāk nekā 770 nodaļas Austrālijā, Jaunzēlandē un Londonā ir Jūsu rīcībā.

